

DARBININKAS

Vol. LXXXII, Nr. 17
Balandis - April 25, 1997 Penktadienis-Friday

PERIODICALS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Kaina
\$ 1.00

LIETUVOJE ir apie LIETUVĄ

- Seimo Centro frakcijos seniūnas Centro sąjungos valdybos pirmininkas Egidijus Bičkauskas dar negali pasakyti, ar kels savo kandidatūrą Prezidento rinkimuose. "Tikrai negaliu pasakyti nei taip, nei ne. Nors ir minėjau, kad Prezidento rinkimai artėja, iki jų yra daug laiko. Partijai norisi, kad išryškėtų visų kandidatų spektras", sakė jis žurnalistams balandžio 10 d.

- Balandžio 3 dieną apie 10 val. vakaro prie Šiaulių policijos komisariato įvyko galingas sprogdimas. Jis buvo girdimas už 3 km. Sprogimas išdaužė 52 policijos pastato langus, 21 netoliese esančio "Litimpeks" banko langą, dar kelių pastatų langus. Nuo sprogimo išlėkė policijos pastato sija, sulenktos geležinės grotos. Žmonės nenukentėjo. Šiaulių policijos vadovas sprogimo priežastį nekonkretizavo. Šiame Šiaulių policininkai sėkmingai dirbo. Neseniai prevenciškai buvo sulaikyta 15 šiaulių, kurie įtariamieji automobilių vagystėmis, narkotikų platinimu, kontrabanda. Manoma, kad sprogdinti galėjo ir Panevėžio nusikaltėliai, kurie norėjo nukreipti dėmesį nuo savo miesto. Prieš pat sprogimą šiauliuose lankėsi vienos Panevėžio gaujos narys, kuris buvo sulaikytas. Sprogdinti galėjo ir šiauliuose veikiančių nacionalistinių organizacijų nariai.

- Utenos meru išrinktas jauniausias tarybos narys, 32 metų aukštesniosios mokyklos dėstytojas Edmundas Pupinis. Jo kandidatūrą pasiūlė konservatoriai, tačiau tam nepritarė uteniškiai krikščionys demokratai. 5 LKDP atstovai Utenos taryboje ketino netgi atsisakyti balsuoti, nes 11 konservatorių nepasiūlė jiems tapti koalicijos partneriais bei dalytis atsakomybe. Edmundas Pupinis prisistatydamas žadėjo atsisakyti "gaisrų gesinimo" praktikos, skirstant biudžeto lėšas, skatinti strategiškai svarbias investicijas ir remti smulkų verslą. Edmundas Pupinis yra gyvenamojo namo bendrijos "Žemyna" pirmininkas. Utenoje jis subūrė vietinius rokerius į klubą "Kitokie" ir yra neoficialus jaunųjų lyderis.

- Lietuvos ir Latvijos muitinių ir pasienio tarnybų vadovai pasirašė sutartį dėl bendro kontrolės punkto Grenstalėje įsteigimo. Šis punktas turėtų pradėti veikti rugpjūčio 1 dieną. Visus jo įrengimo darbus finansuos Latvija, nes punktas veiks jos teritorijoje. Numatyta susitarti dar dėl vieno bendro kontrolės punkto, kuris bus įrengtas Lietuvos pusėje.

- Nusikalstamumas per du šiuo metų mėnesius Lietuvoje padidėjo 19% - įregistruota 11,2 tūkst. nusikaltimų. Pernai tuo pat metu jų buvo įvykdyta 9,4 tūkst. Kriminalinių nusikaltimų šiemet įregistruota 3 tūkst., arba 12% daugiau. Pirmaisiais metų mėnesiais daugėjo butų vagysčių - iš viso jų įregistruota 1,4 tūkst., arba 22% daugiau nei pernai. 2,5% padidėjo nusikaltimų, susijusių su narkotikais (jų įregistruota 101), 10,4% - automobilių vagysčių (766), 6% - plėšimų (662), 4,6% - chuliganizmo atvejų (503).

KOALICIJOS

Dr. Algimantas Kabaila

Dažnai girdime, kad JAV-jos yra vienintelė supervalstybė šiuo metu egzistuojanti pasaulyje. Be abejo, tai yra tikra teisybė. Bet tai nereiškia, kad Amerika turi monopolį teisei, demokratijai ir laisvei, kad tik iš amerikiečių politinės sistemos galima šio to pasimokyti. Yra visa eilė kitų kraštų, kurių piliečiai irgi turi geras sąlygas siekti savo tikslų, vystytis politiškai. Tos sąlygos, nors ir gana skirtingos nuo JAV-jų, yra mažiausiai tolygiai geros.

Šiandien norėčiau kalbėti apie kai kuriuos politinio gyvenimo aspektus Australijoje, kurioje jau gyvena beveik pusė šimtmečio. Australijos piliečių teisės yra panašios kaip Naujojoje Zelandijoje bei Kanadoje. Tos teisės yra užtikrintos ne tik konstitucija, bet ir griežtai saugomomis tradicijomis. Tų tradicijų sulaužymas dažniausiai labai brangiai kaštuoja laisviesiems. Pailiustruosiu vienu pavyzdžiu. Australijos generalinis gubernatorius formaliai yra skiriamas Australijos karalienės pagal Australijos minis-

tro pirmininko siūlymą. Bet faktiškai jis yra skiriamas Ministro pirmininko, nes jei karalienė paskirtų kitą asmenį į šias garbines ir, sakyčiau, garbės pareigas, tai labai paspartintų monarchijos žlugimą šiame krašte. Iki šiol visi karaliai ar karalienės buvo pakankamai protingi ir niekad tokios kvailystės nedarė. Atseit, tradicija diktuoja, kad gubernatorius, kuris turi didžiules t. v. rezervines galias, skiriamas Ministro pirmininko. Paradoksas, kad esant tam tikroms sąlygoms, gubernatorius gali atleisti Ministrą pirmininką. Tai dalis tų rezervinių galių, pagal kurias suirutęs atveju gubernatorius gali imtis veiksmų ginti valstybę, nes jis yra ir vyriausias gynybos pajėgų vadas, nors savo ruožtu jis yra skiriamas Ministro pirmininko.

Parlamento nariai sudaro taip vadinamas parlamentines partijas. Tai maždaug atitinka Lietuvos Seime veikiančias frakcijas. Paprastai Ministras pirmininkas keičiamas parlamentinių partijų, turinčių daugumą parlamente, sprendimu, kuris daromas už

uždaru durų. Kitas atvejis, jei parlamente jam pareiškiamas nepasitikėjimas dauguma balsų. Tada nors Ministras pirmininkas savo nuožiūra skiria ir atleidžia ministrus, jis irgi lieka tiesiogiai atsakingas savo kolegoms, parlamentarams. Tarp kita ko, parlamentarų privilegijos galioja tik parlamento ribose. Jie parlamente gali sakyti bet ką, be jokio pavojaus, kad juos kas nors gali patraukti atsakomybėn už šmeižtą ar orumo pažeidimą. Bet už parlamento ribų, parlamentarai yra įstatymams lygiai taip pat atsakingi, kaip ir visi kiti piliečiai.

Australijos parlamentas susideda iš Atstovų rūmų ir Senato. Ministras pirmininkas, kuris yra ne tik vyriausybės galva, bet ir faktiškai valstybės vadovas, yra Atstovų rūmų narys, deputatas. Visi ministrai irgi yra arba Atstovų rūmų nariai, arba Senato nariai. Ministru gali tapti tik parlamento narys, tad ministrų aukščiausiu viršininku lieka rinkėjai. Ministras pirmininkas skiria ministrus, o jų paskyrimą formaliai tvirtina gubernatorius. Atstovų rūmų nariai renkami vienmandatinėse rinkimuose apy- (nukelta į 2 psl.)

JAV viceprezidentas Al Gore (k.) oficialiame susitikime su Lietuvos Seimo pirmininku Vytautu Landsbergiu White House š. m. balandžio 8 d.

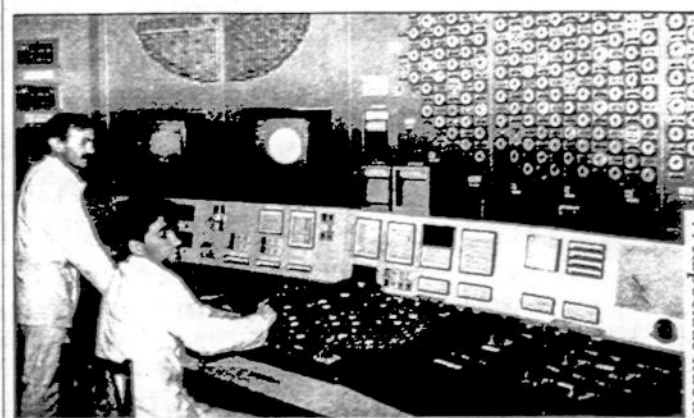
LIETUVOS KARAIMŲ BENDRUOMENEI - 600 METŲ

Lietuvos nacionaliniame muziejuje atidaryta paroda "Karaimų bendruomenei Lietuvoje 600 metų". Joje visuomenei pristatoma dvasinio ir religinio karaimų bendruomenės vadovo, žymaus orientalist Sarajos Šapšalo (1873-1961) karaimikos rinkinio dalis. Šia paroda Lietuvoje prasidėjo karaimų bendruomenės 600 metų sukakčiai skirti renginiai.

Jubiliejinė paroda primena, jog karaimų šeimas į Lietuvą 1397 metais, kaip karo belaisvius ir kolonistus, atgabeno didysis Kunigaikštis Vytautas. Dauguma jų buvo apgyvendinti netoli Vilniaus, Trakuose, kur iki šiol yra Lietuvos karaimų bendruomenės centras.

Muziejuje eksponuojama tik nedidelė dalis Sarajos Šapšalo surinkto ikonografijos, apei- (nukelta į 2 psl.)

DEŠIMT MILIJONŲ - IGNALINOS ATOMINĖS SAUGUMUI

Ignalinos atominės elektrinės valdymo pultas.

JAV bankas EXIM susteikė 10 energobloko informacinės sistemos (ISS) TITAN pakeitimui. Lietuvos finansų ministras Algirdas

ir namų apyvokos daiktų, numizmatikos, ginklų ir amunicijos, rankraščių rinkinio. Jis supažindina su karaimų tautos istorija, religija, papročiais, buitimi.

Ši paroda Lietuvos nacionaliniame muziejuje veiks iki liepos 21 dienos. Birželio mėnesį, kai vyks didžioji dalis jubiliejinio renginio, turėtų pasirodyti Lietuvos karaimams skirtos parodos katalogas.

Lietuvos karaimų religinės bendruomenės pirmininkas Mykolas Firkovičius Eltai sakė, jog šiuo metu Lietuvoje gyvena apie 250 karaimų. Ši nedidelė bendruomenė per šimtmečius išsaugojo savo religiją, papročius, tradicijas. ELTA

Šemeta ir IAE generalinis direktorius Viktoras Ševaldinas bei EXIM banko igaliotas atstovas balandžio 3 d. pasirašė susitarimą dėl šios paskolos. ELTA

Paskola bus gražinama per 4,5 metų nuo 2000 metų pabaigos. Sistema TITAN bus pakeista nesitendant reaktoriaus per 3 metus. ISS - labai svarbi elektrinės dalis. Ji operatyviai seka įvairių energobloko sistemų, įrengimų būklę, išpėja operatorius apie nukrypimus nuo optimalaus darbo režimo ir taip užtikrina saugą (nukelta į 2 psl.)

DU TOMAI - APIE JAV LIETUVIUS

Vilniuje, Mokslo ir enciklopedijų leidybos institute baigtas rengti dvitomis žinyno apie JAV lietuvių pirmasis tomas. Neatrukus jis bus atiduotas spausdinti, o šių metų antroje pusėje pasirodys knygynuose.

Dviejų tomų enciklopedinio pobūdžio žinyne bus pateikti duomenys apie maždaug keturis tūkstančius lietuvių, kurių visuomeninė, kultūrinė, profesinė bei kitokia veikla užfiksuota nuo 1945 metų iki šių dienų. Jame

taip pat bus žinios ir apie tuos lietuvių, kurie emigravo į JAV prieš Antrąjį pasaulinį karą, tačiau tęsė veiklą pokario laikotarpiu.

Leidinio vyriausioji redaktorė Jonė Liandsbergienė Eltai sakė, kad žinynas pradėtas rengti prieš ketverius metus. Rinkti biografinės žinias padėjo Lituanistikos tyrimo ir studijų centras, esantis Chicagoje, bei JAV lietuvių bendruomenė.

ELTA

Nuotraukoje - Asta Banionytė kalba susirinkusiems detroitiečiams. Jono Urbono nuotr.

1997 m. balandžio 6 dieną LB-nės Detroito apylinkės valdybos su-ruošta renginyje buvo pagerbta buvusi detroitietė Asta Banionytė - JAV LB-nės įstaigos direktorė Washington, kuri jau eilę metų darbuojasi Washington, gindama Lietuvos reikalus Amerikos valdžios įstaigose, atstovaudama JAV LB-ne.

PASKIRTAS LIETUVOS GENERALINIS PROKURORAS

Balandžio 3 dieną Lietuvos Seimas Teisės ir teisėtvarkos komiteto teikimu Lietuvos generalinio prokuroro paskyrė Kazį Pėdnyčią. Už tokį nutarimą buvo 71 Seimo narys, 1 parlamentaras susilaikė, niekas nebalsavo prieš.

K. Pėdnyčios kandidatūrą Seimo komitetui pasiūlė Aukščiausiojo teismo pirmininkas ir teisingumo ministras. Iki šiol K. Pėdnyčia dirbo Valstybės saugumo departamento generalinio

direktoriaus pavaduotoju.

Jokia Seimo frakcija nepasisakė prieš K. Pėdnyčios kandidatūrą. Tačiau, protestuodami prieš pakeitimo tvarką, balsavime nedalyvavo Centro sąjungos ir LDDP frakcijos. Skeptišką požiūrį į generalinio prokuroro skyrimo tvarką Nepriklausomos frakcijos vardu išsakė Kazimiera Prunskienė, demokratas Saulius Pečiūnas ir kiti parlamentariai.

ELTA

LIETUVOS PILIEČIAMS VIZŲ NEREIKIA Į 24 ŠALIS

Šiuo metu Lietuvos piliečiai be vizos gali vykti į 24 pasaulio valstybes. Tai Airija, Bosnija ir Hercegovina, Bulgarija, Čekija, Danija, Didžioji Britanija, Ekvadora, Estija, Hong Kongas - iki 14 dienų, Kipras, Kolumbija, Pietų Korėja - iki 15 dienų, Latvija,

Lenkija, Malaizija - iki 17 dienų, Malta, Norvegija, Singapūras - iki 30 dienų, Slovakija, Slovėnija, Tunisas, Vengrija, Venesuela, Tailandas - iki 15 dienų. Su dar keliais šalimis yra susitarta, kad vizų nereikia vykstantiems į jas Lietuvos diplomatams. AGEP

VILNIAUS MERAS - ROLANDAS PAKSAS

Naujuoju sostinės meru išrinktas 41 metų verslininkas Rolandas Paksas. Balandžio 10 d. vykusiame miesto tarybos posėdyje meras buvo renkamas iš trijų kandidatų. R. Paksas surinko 28 balsus iš 50-ties.

R. Paksas 1979 metais baigė Vilniaus inžinerinį statybos institutą dabar - Vilniaus Gedimino technikos universitetą, o dar po penkerių metų - Leningrado (dabar Sankt Peterburgas) civilinės aviacijos akademiją. Daug metų jis buvo SSRS aukštojo pilotazo rinktinės narys. Aviatoriaus R. Pakso pavardė žinoma daugeliui Europos ir pasaulio sporto mėgėjų. Nuo 1985

iki 1992 metų jis vadovavo Vilniaus aeroklubui. Pastaraisiais metais R. Paksas yra remto, statybos ir komercijos firmos "Restako" bendraturtis ir jos prezidentas.

R. Paksas pareiškė sieksias sutarimo su visų partijų atstovais, išrinktais į miesto savivaldybę. "Padėkime vieni kitiems, o ne skandinkime, vadovaudamiesi siaurais partiniais interesais", ragino jis miesto tarybos narius. R. Paksas tikisi, kad jam ir jo komandai pavyks sutvarkyti miesto biudžeto reikalus, pritraukti užsienio investicijų.

ELTA

PREMJERO ŽMONA GLOBOS MADŲ FESTIVALĮ

Ministro Pirmininko Gedimino Vagnoriaus žmona Nijolė Vagnorienė sutiko tapti 6-ojo tarptautinio Vilniaus madų festivalio "In Vogue '97" globėja. Balandžio 3 d. premjero žmona

apsilankė festivalio būstinėje, susitiko su jo organizatoriais.

Tradicinį Vilniaus madų festivalį globojo ir ankstesnių Lietuvos vyriausybės vadovų žmonos. (nukelta į 2 psl.)

KOALICIJOS

(atkelta iš 1 psl.)

gardose. Gi Senatas atstovauja valstijas ir jo nariai renkami pagal proporcinę sistemą. Kiekviena valstija, nežiūrint jos gyventojų skaičiaus, turi tą patį skaičių senatorių. Vyriausybę sudaro ta partija ar koalicija, kuri turi daugumą Atstovų rūmuose. Tuo atžvilgiu Atstovų rūmai yra svaresnė nei Senatas, nors daugumoje sprendimų abeji rūmai turi lygias teises.

Šiuo metu Australijos vyriausybę sudaro t. v. Liberalų partijos ir Tautos (National) partijos koalicija. Opoziciją sudaro Australijos darbiečių partija. Yra dar kelios mažesnės partijos, kaip Demokratai ir Žalieji. Kaip dažnai esti, partijų vardai ne visai atitinka jų ideologiją ir jų siekius. Liberalų partija yra konservatoriai. Australijoje mėgstama kalbėti apie liberalus su mažąja "l" ir Liberalus su didžiąja "L". Liberalai su mažąja "l" yra tradiciniai liberalai. Gi Liberalai su didžiąja "L" yra konservatoriai. Tautos partija dar ne taip seniai vadinosi Provincijos (Country) partija. Išties ji ir toliau reprezentuoja Australijos ūkininkų ir pirminės (primary) industrijos interesus. Šių dviejų partijų koalicija yra pastovi. Kai koalicija turi parlamentinę daugumą, Ministras pirmininkas visad yra Liberalų partijos narys, gi jo pavaduotojas - Tautos partijos narys. Mažesniojo koalicijos partnerio, Tautos partijos narys negali tapti Ministru pirmininku. Ministrų skaičius maždaug atitinka koalicijos partnerių parlamento narių proporciją. Kaip jau minėjau, ministrus skiria ir atleidžia Ministras pirmininkas, formaliai tą aktą tvirtinant gubernatoriui.

Pagrindinius valstybinio gyvenimo dėsnius nustato konstitucija. Jos laikytis privalo visi. Gi ją pakeisti gali tik visų piliečių referendumas. Australija yra pasidalinusi į šešias valstijas ir dvi teritorijas, gi siekiant pakeisti konstituciją referendume, daugumą reikia surinkti ne tik viso krašto balsų, bet ir daugumos valstijų. Australijos balsuotojai gana atsargūs - jie mieliau balsuoja prieš konstitucijos pakeitimus, nei už juos. Tad konstituciją pakeisti labai sunku. Kadangi konstitucija nusako piliečių santykius su jiems tarnaujančia vyriausybe, tad man regis visai logiška, kad tik visuotinė piliečių valia, pareikšta referendumu, galima keisti konstituciją. Konstitucijos pakeitimų apskundimas ir apsprendžia tai, kad dalis valstybinio gyvenimo nuostatų remiasi tradicijomis.

O ką daro opozicija? Jie sudaro savo šešėlinį kabinetą. Simboliškai, parlamento salėje opozicijos lyderio vieta yra priešais Ministro pirmininko vietą. Šešėliniai ministrai kiekvienas seka savo sritį, seka ką daro valdžioje esantis ministras ir jį ar ją kritikuoja. Opozicijoje praleisti metai gal nėra itin malonūs, bet tai labai svarbus etapas demokra-

tinio gyvenimo vystyme ir programų rengime. Negana paruošti programas pagal kokius tai išankstinius "aksiominius" dėsnius, kai tai daroma marksistinėse sistemose, reikia dar ir rinkėjus įtikinti, kad šios programos yra pranašesnės už valdžioje esančiųjų programas. Tikriausias būdas politiškai subręsti dirbti opozicijoje.

Neseniai perskaičiau, kad buvęs Vidaus reikalų ministras V. Bulovas balotiruojasi Kauno savivaldybės rinkimuose. Kadangi jis buvo pirmuoju LDDP kandidatu, tad manau jis ten buvo ir išrinktas. Man išvis keista, kai Seimo nariai randa laiko dalyvauti savivaldybių rinkimuose. Dar keisčiau, kai visišką vidaus reikalų suirutę palikęs ministras, vietoje to, kad stengtųsi paaiškinti, kodėl Lietuvoje paliko siautėjantį kriminalinius elementus, kad stengtųsi sudaryti geresnes programas vidaus reikalams, leidžiasi į savivaldybių rinkimus ekskursijas. Idomu, ką ruošiasi daryti buvęs Krašto apsaugos ministras L. Linkevičius? Tų dviejų ministerijų veiklos pasėkoje Lietuvoje paliko sukaudytos gynybinės pajėgos, paliko nesužymėtas pasienis, paliko tarpusavyje besirungiančios kriminalistų gaujos. Tie ministrai užsitaravo, kad iš jų būtų reikalaujama atsakomybės ir paaiškinimų. Ir tai turėtų vykti Seime, nes tam parlamentai ir yra, kad juose problemos būtų išnagrinėtos. Stačiai sunku patikėti, kad jie siekia viešų postų. Dar būtų sunkiau suprasti, jei dabartinė vyriausybė jiems pasiūlytų atsakingas valstybines pareigas. Jie privalo duoti ataskaitą ir tai daryti būtent Seime.

Na, o kaip Australijoje koalicijos partneriai sutaria savo tarpe? Be abejo, jie privačiai turi aštrių diskusijų, kol nustato abiem partneriams - svaresnei Liberalų partijai ir antrinei Tautos partijai - priimtinius nuostatus. Bet viešumoje jie visad laiko vieną bendrą frontą. Tai suprantama, nes opozicija pirmiausia ieško kaip nors įvairyti kylį tarpe tų dviejų koalicijos partnerių. Tad būtų savižudiška kvailystė viešumoje mažesniajam koalicijos partneriui parodyti kažkokias nepamatuotas ambicijas arba ir didesniajam koalicijos partneriui neparodyti, kad koalicija yra neišardoma.

Neteigių, kad Australijos politinis modelis yra idealus ar labiausiai tinkantis Lietuvai. Bet teigių, kad daugumas demokratinių politinių santvarkų turi savybių, kurias yra naudinga pažinti. Gi Australijos santvarka yra demokratinė. Kova su kriminalistais yra turbūt sėkmingesnė negu kai kuriuose kituose kraštuose. Ginkluotų išpuolių nors ir būna, nors ir jų pasekmės kartais esti tragiškos, yra mažiau negu, pavyzdžiui, JAV-jose. Australijos patirtimi dažnai naudojasi artimi ir ne taip artimi kaimynai. Ta patirtimi retkarčiais

Senoji Kauno pils.

V. Kapočiaus nuotr.

Kas trukdo išeiviams vėl sugrįžti į Lietuvą

Lietuvos Seimo ir JAV Lietuvių Bendruomenės atstovų komisija ketina parengti įstatymą, kuris palengvintų išeivijos lietuvių grįžimą į Tėvynę. JAV Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos pirmininkė Regina Narušienė mano, kad būtina sudaryti sąlygas grįžtantiems nusipirkti butus, garantuoti saugumą ir sveikatos priežiūrą. Pasak p. Narušienės, Amerikos lietuviams yra sunkiai suvokiama, kodėl grįžimo į Lietuvą procedūra yra sunki ir biurokratinė, o grįžtantys išeiviai, išgydami nekilnojamojo turto, dažnai bijo tapti aferistų aukomis. P. Narušienė tikisi, kad išeiviai galės gauti išsamios informacijos apie gyvenimą Lietuvoje informacijos centre, kuris šiemet turėtų būti atidarytas Vil-

niuje. Nepaisant visko, šiuo metu pagrindinis JAV Lietuvių Bendruomenės siekis yra Lietuvos narystė NATO. Šiuo tikslu Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos susitinka su savo kongresmenais, kreipiasi į JAV valstybės departamentą. JAV Lietuvių Bendruomenės atstovai buvo susitikę su Seimo pirmininku Vytautu Landsbergiu. Susitikime pirmininko svečiai pabrėžė kultūros ryšius ir švietimo reikalus bei informavo apie Baltijos valstybių festivalį, kuris vyks ateinančių metų birželį Washingtonė. Martyno Mažvydo Katekizmo jubiliejaus renginiais JAV lietuviai tikisi "parodyti pasauliui, iš kur kilo Mažvydas ir parodyti, kad Kaliningradas buvo Lietuvos teritorija".

LR

Po rinkimų

Savivaldybių rinkimuose dalyvavo 39,9% balsavimo teisę turinčių Lietuvos piliečių. Tai beveik 4% mažiau nei 1995 metų savivaldybių rinkimuose. Daugiausia - 479 mandatus - laimėjo Tėvynės sąjunga (Lietuvos konservatoriai). Išankstiniais duomenimis jie turės 34% mandatų - tai yra 6% daugiau nei po 1995 metų rinkimų. Tačiau į šiuos skaičius neįtraukti užsienyje gyvenančių Lietuvos piliečių ir jūreivių balsai. Manoma, kad šių rinkėjų balsai šiek tiek pakoreguos Vilniaus ir Klaipėdos savivaldybių rinkimų rezultatus, tačiau iš esmės jų nepakeis. LDDP gavo 15% vietų savivaldybėse. Tai yra 4,6% mažiau nei 1995 metais, tačiau 6% daugiau nei per Seimo rinkimus. Krikščionys demokratai gavo 13% vietų. Tai yra 3% mažiau nei jie turėjo iki šiol. Daugiau vietų nei buvusiose savivaldybėse atiteks socialdemokratams ir centristams - maždaug po 9%. 6% laimėjo Valstiečių partija, tai yra

LR

Poetui Tomui Venclovai įteiktas aukštas Lenkijos apdovanojimas

Lietuvių poetui ir žmogaus teisių gynėjui, profesorui Tomui Venclovai balandžio 13 d. Lenkijos konsulate New Yorke už nuopelnus Lenkijai šios šalies prezidento Aleksandro Kwasniewskio potvarkiu buvo įteiktas Komandoro kryžius.

Gavęs vieną aukščiausiųjų Lenkijos apdovanojimų, T. Venclova pasakė, kad jis "nėra politikas, tačiau Lietuva turi galimybių patekti į NATO. Dauguma lietuvių šito nori, o kai nori tauta, tai visada kas nors išeina".

Pasak poeto, Lenkija "turi labai daug galimybių įstoti į NATO", ir šiuo atžvilgiu gali padėti Lietuvai.

BNS

DEŠIMT MILIJONŲ - IGNALINOS ATOMINĖS SAUGUMUI

(atkelta iš 1 psl.)

energobloko eksploatavimą.

Pirmojo bloko sistemą TITAN, veikiančią nuo 1982 metų ir techniškai bei moraliai pasenusią, pakeis naujoji, kurioje panaudota JAV firmų DEC (Digital Equipment Corporation) ir CPI (Computer Product Ins.) įranga. Ji visiškai atitinka Ignalinos AE techninius reikalavimus.

Pakeitus informacinę sistemą, manoma, žymiai padidės atominės elektrinės saugumas.

ELTA

PREMJERO ŽMONA GLOBOS MADŲ FESTIVALĮ

(atkelta iš 1 psl.)

Ankstesniais metais, būdama festivalio globėja, Birutė Šleževičienė įsteigė prizą jauniausiam konkursinio festivalio dizaineriui. Pernai tuometinio Ministro Pirmininko žmona Irena Stankevičienė įsteigė "Močiutės prizą" dizaineriui, sukūrusiam geriausią modelį vyresnio amžiaus moteriai. Šiemetinio festivalio globėja Nijolė Vagnorienė dar nėra nusprendusi, kam skirs savo apdovanojimą.

6-asis tarptautinis madų festivalis "In Vogue '97" vyks Vilniuje, Operos ir baletų teatre, gegužės 1-4 dienomis. ELTA

DARBININKAS -

savaitraštis
lietuviams
Amerikoje
ir svetur

(718) 827-1351

DARBININKĄ laiškai pasiekia ir elektroniniu paštu (E-mail)!

Mūsų adresas: 103517.1071@compuserve.com

GALCHUS & GORDON, advokatai, patarnauja sekančiuose teisiniuose reikaluose: nelaimingi atsitikimai, nekilnojamas turtas, imigracija, DWI and all criminal. Virš 20 metų patirtis. Parūpinamas lietuvių k. vertėjas. Konsultacija nemokamai. Galchus & Gordon, 39-07 Bell Blvd., Bayside, NY 11361. Tel.: 718 229-2629.

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas, patarnauja teisiniuose ir imigraciniuose reikaluose. Advokatas kalba ir lietuviškai. 134 West St., Simsbury, CT 06070. Tel. (860) 651-0261.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.). Tel. 344-5172. Paruošiamas garbingos laido tuves. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Istaiga veikia naujoji vietoje - **OHLERT-RUGGIERE, Inc.**, 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, NY. Tel. 847-2323 (namų tel. 847-4477). Istaigų kreipiantis paminti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, NY 11227. Tel. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. - 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, NY 11368. Tel. 779-5156.

LAISVĖS ŽIBURIO radijas girdimas sekmadieniais 9 val. ryto iš KDM stoties 1380 AM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, NY 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428-4552. Fax 718 423-3979.

Lietuvos Krikščionišką DEMOKRATIJA ir jos spaudą paremkime dabar: pinigais, Unitrust, testamentais.

-Tax Exempt #36-2927289-

per:
Pope Leo XIII Literary Fund, Inc.
9050 Troy Avenue
Evergreen Park, IL, 60642
Fax/Tel. 708-636-9562 Klauskite informacijų

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI
SUKURIAMI IR NEMOKAMAI
PRISTATOMI Į VISAS KAPINES
NEW YORK, NEW JERSEY
IR CONNECTICUT VALSTIJOSE.
ISTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino
MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE,
QUEENS N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282 ; 326-3150
- TAI MŪSŲ VIENTELĖ VIETA -
- GAUSI PARODŲ SALĖ -

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

VYTIS KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

× LĖKTUVAI
× LAIVAI (CRUISES)
× TRAUKINIAI (AMTRAK)
× AUTOBUSAI
× NUOMOJAMOS MAŠINOS
× VIEŠBUČIAI
× IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ
MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS
JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA
VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
40-24 235 Street, DOUGLSTON, N. Y. 11363
TEL.: 718 423 - 6161, 1 - 800 - 77 - VYTIS
FAX 718 423 - 3979

Pavasaris Lietuvoje pakvietė žemdirbius į laukus.

V-Kapočiaus nuotr.

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637Periodicals postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year \$30.00. Single copy \$1.00.
Published Weekly except 2nd and 3rd week in JulyPOSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguoją REDAKCINĖ KOMISIJA —

Kur šaknys?

Po Vatikano antrojo visuotinio susirinkimo iškilo ne tik atsinaujinimo ir pagyvėjimo ženklai. Pažangos vardas buvo pradėta ieškoti tiek naujoviškų kelių, dėl kurių ne kartą kilo netvarka, abejonės ir netikrumas. Kai kuriomis tikėjimo tiesomis, kuriomis iki šiol buvo tikima, imta teologų ir neteologų abejoti. Imta neigti pačios religijos svarbą mūsų laikams.

Kai kas tuose reiškiniuose išvynioja jau tikėjimo krizę ir mėgina ieškoti jos šaknų. Jei tai krizė, tai jos šaknys pirmiausia yra perdėtas pasitikėjimas žmogaus genijumi, žmogaus, kuris nori būti absoliutus kūrėjas ir viešpats.

Ar tai yra kas nors naujo? Tai tiek sena žmogaus prigimtyje, kaip ir pati žmonija. Ir Adomas, gyvenęs artimai su Dievu, panorėjo pasidaryti lygus Dievui.

Amžių eigoje save aukštinais ir prometėjiskais Adomas kartojasi įvairiausiais vardais, rodosi po skirtingomis kaukėmis. Jis pastebimas ir Romos imperatoriuose, kurie stengėsi savo valdžion paimti visą pasaulį; jis pastebimas feodalizmo galiūnuose, kurie norėjo diktuoti ir savo valdinių tikėjimo reikalus; jis pastebimas ir vėlesnių amžių filosofuose, kurie apvainikavo protą kaip aukščiausią jėgą; pagaliau jis sutinkamas ir po Vatikano susirinkimo, kai "Dievas yra miręs" šūkio sekėjai save pačius laiko visko priežastimi ir tikslu. Visos šios apraiškos ištinka iš tos pačios dvasios, kuria gyvena mūsų laikų kai kurie jaunuoliai, tardami: "Universitetą baigiau, žinau, pasiekiau. Man daugiau Dievo nebereikia".

Žmogaus sudievinimas veda į Dievo paneigimą ir tikrovės iškreipimą. Tad popiežius Paulius VI apaštališkoje instrukcijoje (1967 m.) ir įspėja: "Kur Dievui nebėra vietos, ten nebėra galutinio tikrovės supratimo, įkvepiančios minties, žadinančios moralinę samonę, kuri reikalinga žmonijos samonei palaikyti". Įspėdamas dėl klaidingo žmogaus perversinio, šventasis Tėvas kviečia prie nusizeminusio ir nuosirdaus tikėjimo išpažinimo.

Kita svarbi tikėjimo krizės priežastis - nekatalikų filosofų įtaka katalikų teologams. Popiežiaus žodžiais: "Švento Rašto aiškinimuose ir teologijoje naujos nuomonės, dažnai pasisavintos iš drąsių, bet aklių pasaulietinių filosofijų, kai kur randa būdų įsikverbti į katalikų doktriną".

Kai visa tai norima paskleisti kaip "posusirinkiminę" galvosena, Popiežius imasi apsaugoti Bažnyčią nuo vidinių pavojų ir kviečia Šv. Rašto specialistus, teologus, religijos mokytojus ir katekistus prisidėti prie tikėjimo gynybos. Jis giria tuos, kurie stengiasi giliau ir aiškiau naujais metodais aiškinti Dievo apreikštas tiesas.

Thomas E. Murray, JAV atominės komisijos narys, 1955 m. kalbėdamas Amerikos airių istorikų surengtame pobūvyje, pastebėjo: "Mes meldžiamės, arba mes žinome". Pasiremdamas savo patirtimi ir stebėjimu, kas atominių tyrinėjimų yra pasiekta, ir kur jie toliau veda, kalbėtojas atkreipė dėmesį į tris dalykus: 1. žmogaus rankos gali paleisti tokia gamtos jėga, kuri jau išeina iš jo kontrolės ribų; 2. nėra jokios garantijos ir negali būti jokio tikro susitarimo, kad žmonės vieni prieš kitus tos baisios jėgos nepanaudotų; 3. iš to netikrumo ir baisios grėsmės išeiti vien žmogaus jėgų nepakanka; jam reikalinga Dievo Apvaizdos parama, mūsų maldų išprašyta.

Kompozitoriui ir dirigentui
Jeronimui Kačinskui 90 metų

Paulius Jurkus

Didžiųjų orkestrų, pučiamųjų ir styginių instrumentų balsais, chorų chorais atskamba į mus

Jeronimo Kačinsko įvairi ir didelė kūryba. Jis gi kuklus, su jautria šypsena pasitiks balandžio 17-tąją, kai jam sueina 90 metų sukaktis. Gražus amžius! Dar gražesnė ir didesnė jo kūryba.

Gyvena jis So. Bostone, Thomas Parko gatvėje. Gyvena ramiai, pasitraukęs nuo triukšmo, skubos, pamėgęs gilų darbą vienumoje prie pianino, prie atskleistų gaidų. Ir skamba jis, skamba! Skamba dienos ir nakties, bei didelė ir gausi jo kūryba. Ir kaip dirigentas jis savitais, dirigavęs daugelį daugel koncertų Lietuvoje, Vokietijoje ir Amerikoje. Visada pasiilkęs kuklus, jautus. Lieknas, pasitinkęs kiekvieną su dėmesiu, su šypsena. Jo sukurta didelė muzika, jo dirigavimas neapsunkino šaltu išdidumu, neprislėgė tuščia puikybės. Jis ir dabar mielas, bičiuliškas žmogus, savo suakties praga atsistojęs kukliai, lyg atsiprašydamas, ties savo didele kūryba.

O groja orkestrai didžiule jėga, ir choras traukia - Maestro 90 metų! O mes rašome tik šias eilutes. Tai lyg kukli gėlių puokštė jo didžiajai sukakčiai.

Žemaitijos sūnus

Jis gimė 1907 m. balandžio 17 d. Viduklėje, Žemaitijoje. Jis jaunesnis brolis žymaus aktorius

Henriko Kačinsko (mirusio 1986 m. Sunny Hills, FL). Jų tėvas buvo vargonininkas.

Pradžioje tėvas ir buvo pirmas Jeronimo muzikos mokytojas.

Grįžęs į Kauną, 1938-40 vadovavo radiofono orkestrui, 1940-41 dirigavo Vilniaus radiofono simfoniniam orkestrui, 1942-44 Vilniaus operai, filharmonijai,

profesoriavo muzikos mokykloje. Lietuvoje jis yra dirigavęs per 600 simfoninių ir radijo koncertų.

Karo metu atėjęs frontas jį 1944 rudenį išbloškė iš tėvynės. Po karo Augsburgio lietuvių stovykloje suorganizavo chorą, dirigavo dviem simfoniniams koncertams. Amerikoje atvyko 1949 ir apsigyveno Bostone.

Veikla
Amerikoje

Apsigyvenęs So. Bostone, jis ilgai vargoninkavo Šv. Petro lietuvių parapijoje, vadovavo chorui. Nuo 1960 ėmė diriguoti Melrose simfoniniam orkestrui. Su juo dirbo 9 metus. 1965-68

vadovavo "Polymnia" chorui, 1967 pakviestas į Berklee muzikos kolegiją dėstyti dirigavimą.

Kompozitorius aktyviai dalyvavo ir lietuvių kultūriname gyvenime, įvairiuose renginiuose, populiarino lietuvišką muziką, diriguojamas NBC ir New Yorko Philharmonic bei Washington National symphony orkestrams; taip pat ir Bostono universiteto, Chicago Lyric operos bei Cambridge orkestrams.

Dirigentas turi absoliučią klausą ir didelę muzikinę atmintį. Jis sustabdo orkestrą, jei kuris nėsvariai groja, iškrypsta iš gaidos. Tuoj atkreipia į tai dėmesį. Pasakojamas ir toks nuotykis. Kai jis atėjo diriguoti į Kauno radiofo-

no orkestrą, vienas smuikininkas specialiai patikrino, ar dirigentas jį pagaus. Jis sugrojo ne i toną. Dirigentas tuoj sustabdė orkestrą ir tam smuikininkui padarė pastabą. Nuo tada orkestras suprato, kad šis dirigentas girdi visus, kaip jie groja.

Jis turi nepaprastą muzikinę atmintį. Visus koncertus dirigavo iš atminties, nežiūrėdamas į gaidas. Ir po išklausyto koncerto jis atsimena ir gali parašyti girdėto koncerto gaidas.

Kaip dirigentas, labai subtiliai jautė kiekvieną kompozitorių ir jo kūrybos stilių ir tai perdavė savo diriguojamame koncerte. Teko sutikti vieną jauną vokiečių dirigentą, kuris karo metu Vilniuje girdėjo ne vieną Kačinsko diriguojamą koncertą. Iš jo mokėsi ir dirigavimo ir veikalo interpretacijos.

Jeronimas Kačinskas su savo chorų lankėsi ir Kultūros Židinyje, dirigavo jo scenoje. Choro jis nesustatė balsais. Choriškai sustoja mišriai, kur papuolė. Kiekvienas dainuoja ar gieda savo balsu. Taip atliekamas kūrinyje gauna kitokią interpretaciją - jis lyg koks atdaras vienetas jau atplaukia į klausytoją.

Kompozitoriaus darbai

Didelė ir plati jo muzikinė kūryba. Paminėsime tik svarbiausią. Simfoniniai kūriniai: koncertas triubai su orkestru; muzika Vidūno dramai (orkestrui su choru); simfoninė fantazija; poema "Giesmė į šviesą", Vėlykų apmąstymai; Lento simfoniniam orkestrui; simfoninė fantazija; transcendentinės išraiškos - simfoniniam orkestrui ir vargonams; koncertinė pjesė fleitai ir stygu orkestrui, Vilniaus suite; opera "Juodasis laivas", libreto Alg. Landsbergio.

Kameriniai kūrinių yra sukūręs gana daug ir įvairių: septetas klarnetui, fagotui, miško ragui, smuikui, violai, violončelei ir fortepijonui; kvartetams keturiems saksofonams, ketvirtinių tonų kūrinių ir kt.

Vokaliniai kūriniai: šv. Mikalojaus mišios chorui, solistams ir vargonams; įvairios dainos ir giesmės. Vienas stambiausių tos rūšies kūrinių yra "Missa in Honorem Immaculati Cordis Beatae Mariae Virginis occasione 700 anniversarii Baptismi Mindaugi Regis Lithuaniae" (išleido prel. P. (nukelta į 4 psl.)

Kompozitorius Jeronimas Kačinskas

V. Maželio nuotr.

MEDEKŠA

Eugenijus Urbonas

13

Sakyk, kaip tu čia tvarkaisi, kaip čia jie visi tavęs klauso? Visi tie popai, vienuoliai?

- Pilnas Kijevas čia visokių. Ir iš Maskvos, ir iš Ordos. Kartais atrodo - aplink tave vieni šnipai. Pagavom kelis totorius, liežuvius išplovėm ir paleidom. Bet ar visus išgaudysi... O cerkvė linksta į Maskvą. Aukšą, turtus siunčia, ikonas senasias. Kunigaikšti, nelengva man čia. Geriau būtų namuose - bet patikėjote man šitą žemę, turiu čia ištikimų Lietuvos vyrų. Žmonės prie mongolų daug iškentėjo - klausio. Nesipriešina, duokles moka sidabru ir auksu, žirgais ir javais. Į žygių bajorai susirinko. O ką galvoja - argi į jų širdis įlįsi?.. Visokių gaudų dėl Skirgailos mirties - girdi, aš Jūsų įsakymu, Valdove, vienuolį papirkęs... - nutilo. Nejauku pasidarė.

- O kaip pasienio žemės - ar nepuldinėja totoriai, maskvėnai? - Po praėjusių metų žygio į Krymą dabar ramu. Užkardose budi raitų būriai.

- Ar apžiūrėjai upes, per kurias kelsimės? - Grįžom prieš dvi savaites. Plaustai paruošti aukščiau perkėlos vietų. Nuleisime žemyn, kai prisireiks. Viskas, atrodo, parengta, Didysis kunigaikštis.

- Nereikia taip. Vadink mane paprastai - Vytautu, kaip jaunystėje. O sargybos prie plaustų paliktos? - Paliktos.

- Išsiųsk rytoj kelis būrius apsaugai. Iš totorių visko gali laukti - kad nepaleistų pasroviui į Dnieprą mūsų tiltų.

Užpraeitais metais, grįždamas tomis vietomis po žygio į Krymą, kunigaikštis apžiūrėjo upių brastas, galvojo apie perkėlas, jei reiktu pervežti patrankas. Dabar prisireiks - sunki, gerai ginkluota Lietuvos ir talkininkų kariuomenė, - plaustais teks plukdyti patrankas per Dnieprą, per Desną ir Sulą.

Likęs vienas, kunigaikštis ilgai negalėjo nurimti. Pynėsi galvoje mintys - ir žygio, ir šeimos. Pernai dukra Sofija buvo atvykusi. Kai išleido į Maskvą, matė tik du kartus - prieš kelerius metus Smolens-

ke ir čia. Sūnų pagimdė Vosyliui, reiktų abiem su Ona nuvažiuoti aplankyti, anūką pamatyti. Nematė dar. Jeigu čia, Lietuvoje, - įpėdinis būtų. O Maskva - svetima žemė, puslaukinis kraštas. Sunku ten jai, dejava, bet ką padarysi... Nuvažiuos anūko, kai karai baigsis, - o dabar nėra kada, kas metal žygiai, ant žirgo ištisi mėnesiai... Jogailos Jadvyga, sako, laukiasi. Gal sūnų pagimdys, karalystės įpėdinį. O Lietuvos valstybė sūnaus nėra... Po žygio, kai Maskva, Riazanė, Naugardas bus viena Lietuvos valstybė, gal tada Sofijos, jo dukters, sūnus galės paveldėti Lietuvą... Ne, ne! Iš vyriškos giminės valdovas, jo įpėdinis, turėtų būti...

Jau vakarėjant Didysis kunigaikštis Vytautas išsikvietė Narimantą. - Tu žinai, kur apsistoje Vitebsko būriai. Pakviesk pas mane senąjį kunigaikštį Andrių. Jis turėtų būti su sūnumi prie savo raitelių.

- Abu?

- Ne, vieną. Tegul joja čia su raita palyda, sugrįžtančio nereikės lydėti.

- Klausau, Didysis kunigaikštis! - Narimantas dzingtelėjo pentiniais.

Išėjęs prie budinčio žemaičių dalinio, Narimantas Girmį paliko vyresnioju, paliepė Skirmantui, Medekšai ir Kalteniui sėsti ant žirgų ir sekti iš paskos, užsoko ant savo juodžio. Siauroje gatvelėje grindinių kaukšėjo žirgų pasagos. Šuoliais žemaičių vyrai lėkė palei vienuolyno sieną žemyn prie Dniepro.

Gatvėlės posūkyje kažkas sušmėžavo prieš akis. Vyrai spėjo pristabdyti arklius. Švilptelėjo, sušvokštė virvės prieš žirgų galvas - Medekšos bėrio kaklas pateko į kilpą, žirgas stojosi piestu. Išsitraukęs kardą, akimirksniu Medekšą perkirto virvę. Priešakyje jojęs Skirmantas nusirito nuo arklio, iš už kampo išsoko juodabarzdžiai totoriai. Medekša nukirto vieną, antru smūgiu atsisukęs paklojo prie Skirmanto šokantį kitą totorių. Atsigręžęs Kaltenis perkirto Skirmantą suveržusią virvę, o Narimantas laikė už pavadžio išsigančius raitelius sarti.

- Šok ant žirgo! - sušuko Narimantas Skirmantui. - Jojam!

Vyrai nesivėlė į grumtynes su pasala - dingo tolyn į Padniepre, kur turėjo būti Andriaus Vingaudas ir jo sūnaus Vitebsko kariuomenė.

Kai vyrai atlydėjo pas Didįjį kunigaikštį Vytautą karaliaus Jogailos vyriausiąjį brolį Andrių Vingaudą, buvo jau tamsu.

Medekša su vyrais pririso žirgus ir ruošėsi budėjimui naktį -

žiūrėjo, ar bus kur ištieti kojas prie vartų. Iš įtampos virpėjo rankos - kas išdriso surengti pasala, kai pilnas Kijevas Lietuvos kariuonos?

- Liežuvį norėjo paimti, sužinoti, kas iš kur atvykę, - garsiai mąstė Girmys, išgirdęs apie atsikimą.

- Kas?

- Argi neaišku - totorių papirkti šnipai. Juk jie irgi ruošiasi karui. Medekša nuvalė kruviną kalaviją - pirmas iš žemaičių žemės vyrų sutepė jį priešo krauju.

- Miegas šį vakarą neima, Vingaudai. Noriu pasišnekti su tavimi, - Didysis kunigaikštis parodė Vingaudui sėsti šalia. - Beje, vietos čia yra, gali pernaktuoti, gal paleisk savo karius, tegul atjoja rytą.

Andrius Vingaudas pakilo - liesas, pakumpęs, kaulėtas žilabarzdžis senis.

- Palauk, - sustabdė jį kunigaikštis, - vyrai pasakys.

Iškvietė Narimantą. Narimantas norėjo pranešti kunigaikščiui apie užpuolimą, bet susilaikė - kam nervinti valdovą. Rūpestį jam ir taip daug. Vingaudas, pasisukęs į Narimantą, paprašė lietuviškai - iki šiol jį su kariais girdėjo kalbant tik gudžiškai:

- Pasakyk Vitebsko karius, tegul atjoja rytą. Dabar laisvi.

- Ačiū, kad atvykai, kad su kariais atjojai. Pravers tavo patirtis - nuo jaunystės tu čia su totoriais pešiesi. Sakyk man, mielas pusbroli, kas dedasi Vitebske, ar gyva ten Lietuva? - kreipėsi į Andrių Vingaudą didysis kunigaikštis.

- Kaip aš galėčiau likti namie, kai visi plaukia į Kijevą. Nepadarys gėdos mano tėvonijos kariai - jie už tave, Didysis kunigaikštis. Ramu Vitebske. Dauguma ten mažesnė, bet žmonės tvirti. Atjojo gerai ginkluoti. O cerkvė kaip ir seniau - į Maskvą dairo.

- Tavo sveikata kaip po Chencino?

- Ačiū tau, broli Vytautai, ištraukei mane iš ten - gal jau mano kaulus lenkai būtų supūdė. Aš ir mano sūnus prisiekėm Tau ištikimybę. Laikykimės tvirtai prieš lenkus. Numetė tie sukčiai Jogailai kėsnį - dabar visą Lietuvą ir rusų žemes pasiglemžti nori. Visiems mums pinkles rezga.

Kunigaikštis tylėjo. Andrius Vingaudas ramiai apie lenkus kalbėti negali. Paskui šneką pakreipė apie totorius.

- Papasakok man apie Kulikovo lauką, kautynes su Mamajum. Apie jų kariavimo būdą. Buvau aš užpėrnai jų krašte - į patį Krymą buvom nujoje, gal jie raitelių surinkti nespėjo - atskirus būrius

(nukelta į 4 psl.)

■ Arkivyskupas Justo Mullor Garcia, ispanas, apaštalinis nuncijus Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje, baigia savo misiją Baltijos kraštuose ir persikelia į naują postą - į Meksiką. Apie šį pasikyrimą Vatikanas oficialiai paskelbė balandžio 2 d. Kas bus naujasis nuncijus Baltijos kraštuose, kol kas nepranešta.

■ Siekiant palenkti Rusiją NATO plėtimosi klausimu, jai gali būti suteiktas didesnis vaidmuo septynių galingiausių pasaulio valstybių grupėje (G7), tačiau tikrai šio forumo nare Maskva kol kas netaps, pranešė diplomatinės atstovai. Rusija smarkiai skverbiasi į šį turtingųjų šalių "klubą", kuriam priklauso JAV, Kanada, Japonija, Vokietija, Prancūzija, Italija ir Didžioji Britanija. Tačiau iki šiol Maskva buvo išleidiama tik į politines diskusijas.

■ Kanados URM atstovas informavo, kad Kijeve balandžio mėnesį atidarytas NATO informacinis centras - jam vadovauja Kanados gynybos ministerijos atstovai.

■ New Yorko policijai įsakyta griežtai taikyti naujas automobilų pastatymo taisykles visems, įskaitant Jungtinių Tautų diplomatus. Ypač tuo nepatenkinti Rusijos diplomatai, sakydami, kad naujos taisyklės - karo paskelbimas diplomatiniam korpusui. Ankstesnė policijos laikysena diplomatams buvo žymiai palankesnė - jie galėdavo savo automobilius statyti bet kur, bet kada, o jeigu ir būdavo baudžiami, galėdavo bausmės nepaisyti dėl diplomatinio neliečiamumo.

■ Nuskendusio jūrų keltos "Estonia" byloje dalyvaujantis Švedijos advokatas Henning Witte pareiškė, jog keltą galėjo paskandinti Rusijos povandeninis laivas, norėdamas sutrukdyti slapto Rusijos ginklo išsiuntimą į JAV. Jo teigimu, šis spėjimas atsirado š. m. pradžioje ir remiasi daugeliu duomenų.

Vakaras - susitikimas Bostone

Kovo 23 d. Bostono Lietuvių Piliečių klube Lietuvių Tautodailės instituto Bostono skyrius suorganizavo renginį - susitikimą su "Darbininko" redaktoriumi, poetu Julium Keleru. Pirmoje renginio dalyje redaktorius apibūrė "Darbininko" situaciją, papasakojo apie siaurėjantį skaitytojų ratą bei pastangas išlikti. Buvo atkreiptas dėmesys į tokio laikraščio būtinybę rytiniame JAV pakraštyje, kalbėta apie pranciškonų vienuolynus Lietuvoje, JAV, Kanadoje bei pranciškonų auką lietuviškajai kultūrai. Žiūrovai su dideliu dėmesiu išklausė svečio pranešimą, ilgokai viešai, o vėliau ir privačiai jį kamantinėjo. Tikėjimės, kad skaitytojų pamiltas laikraštis gyvuos, kol lietuvių pranciškonų (ir dirbančių entuziastų) sveikata ir iš-

Julius Keleras skaitydamas savo eilėraščius.

išleistas knygas; priminė gyvusias valdybas, jų pirmininkes ir save, paskutinę, išrinktą "laikinai" ir vadovavusią... 14 metų. Dabar Lietuvių Tautodailės Insti-

tuto Bostono skyrius pergyvena kritinį laikotarpį: jam iškilo grėsmė užsidaryti, jeigu neatsiras naujo vadovo, sugebantio (ir norinčio) perimti veiklą.

Vėliau p. Saulė Šatienė pristatė

Lietuvių Tautodailės Instituto Bostono skyriaus valdyba (L. Žiaugrienė, M. Hauser, I. Nenortienė ir S. Šatienė).

galės leis.

Prieš pristatydamą Julij Kelerą kaip poetą, L. Tautodailės Instituto Bostono skyriaus v-bos pirmininkė Saulė Šatienė priminė susirinkusiems jos vadovaujamą organizaciją, gyvuojančią jau 20-tus metus, veiklą ir įgyvendintus uždavinius: suorganizuotas parodas, susitikimus,

p. Julij Kelerą kaip poetą ir žmogų, pateikdamą susirinkusiems glaustą jo biografijos apžvalgą, kurios akcentai: studijos Vilniaus Universitete, darbas Lietuvos kino studijoje; studijos Chicagoje, Illinois universitete, apgintas magistro laipsnis, vėl darbas, vėl Lietuvoje, katalikiškos "Lėgos" leidyklos redaktori-

Publikos So. Bostono Lietuvių klubo salėje nebuvę daug, tačiau ji buvo išskirtinė.

riumi.

1995 m. pradėtas redaguoti "Darbininkas", ir teberedaguojamas, kaip visi susirinkusieji pasitebėjo - sėkmingai - iki šiol.

1990 m. "Ateities" literatūros fondas išleido Juliaus Kelero eilėraščių knygą "Baltas kalėdaitis". 1995 m. antroji knyga "Sauga medaus". Išleivijoje veikianti Lietuvių rašytojų draugija pereinutų metų lapkričio mėnesį paskelbė premijas už geriausią 1995 m. grožinės literatūros kūrinių laureatus. Vertinimo komisija 2 tūkst. dolerių pinigine premija padalino pusiau poetui Julijui Kelerui už eilėraščių knygą "Sauga medaus" ir prozininkui Iščokui Merui už apsakymų knygą "Apverstas pasaulis".

(Premijos mecenatas - Lietuvių Fondas, vertinimo komisijos vadovas - Leonardas Andriekus, OFM.)

Vakaro Bostone metu poetas Julius Keleras skaitė savo poeziją iš naujos knygos, atsakinėjo į susirinkusių klausimus, papasakojo apie savo jau paruoštą ir Vyt Bakaičio išverstą rinkinį anglų kalba "XXXVII Poems", kurį planuoja šiemet išleisti, priminė, kad kai kurie amerikiečių literatūriniai žurnalai susidomėjo jo eilėraščių vertimais ir dalis kny-

Vaida Kelerienė, Julius Keleras ir L. T. I. Bostono skyriaus valdybos pirmininkė Saulė Šatienė.

Kompozitoriui ir dirigentui Jeronimui Kačinskui 90 metų

(atkelta iš 3 psl.)

Europoje.

Juras).

Jo kūryba grojama Europoje ir čia, Amerikoje. Berklee muzikos mokykla Bostone surengė jo kūrybinių koncertų.

Kūrybos pobūdis

Pirmieji jo kūriniai modernaus polifonijos ir harmonijos stiliaus; vėlesni (jų tarpe didžiama dainų ir giesmių) atematinio stiliaus. Vėliausioji kūryba yra mistinio pobūdžio. Nesikartojančios melodijos vystosi per visą veiklą. Jo sukurtas modernus sonetas buvo plačiai grojamas Čekijoje, Pabaltijo kraštuose ir V.

-x-

Kilniajam Maestro, mūsų laikraščio uoliam skaitytojui ir bendradarbiui, linkime kuo gražiausių kūrybinių dienų. Linkime ir prašome, kad ši didelė ir plati kūryba būtų apžvelgta, suregistruota, aptarta; kad būtų suorganizuota ir išleista knyga apie jo gyvenimą ir kūrybą. Visa tai reikalinga mūsų kultūriniam lobui, jo atečiai, reikalinga atefnanciom kartom, kad jos matytų ir suprastų, kaip lietuviai mokėjo per kūrybą įprasminėti savo gyvenimą.

Ilgiausių metų!

"Reuters" rengia naujienų paketą apie Baltijos valstybes

Naujienų agentūra "Reuters" kovo vidury pradėjo rengti specializuotą kasdienį naujienų paketą apie svarbiausius finansų ir politikos įvykius trijose Baltijos valstybėse. Naujienas iš trijų Baltijos valstybių tiekia septyni "Reuters" žurnalistai, du iš jų dir-

gos jau priimta solidžių poezijos žurnalų "The Prose Poem", "Context South", "Private".

Po susirinkimo susirinkusieji galėjo pasivaistinti kava ir ypatingai gardžiu lietuvišku raguoliu, populiariai vadinamu "Baumkuchen".

Rima Marija Girnius

Bostonas

Kaimo teatrų šventė

Balandžio 5-6 dienomis Radviliškio kultūros rūmuose Lietuvos liaudies kultūros centro iniciatyva surengta antroji kaimo teatrų šventė "Pastogė-97". Savo spektaklius Radviliškyje parodė dešimt kolektyvų iš visų Lietuvos regionų.

Kaimo teatrai labiausiai yra

ELTA

MEDEKŠA

(atkelta iš 3 psl.)

iškapojom, tvirtovės išsigandusios pasidavė - šilkais, kardais, auksu, žirgais atspirko. O dabar ir jie žino, ir mes - į jų žemę einam žūtibūtiniam mūšui.

- Mano tėvas juos prie Mėlynųjų vandenų sutrypė. Buvau aš ten su Polocko pulkais. Didelė mūsų kariuomenė buvo, gal didesnė už totorių. Nemoka jie ilgai kautis vyras prieš vyrą - jų tikslas užlekt sparnais už nugaros, greitai juo bachmatai. Bet ką jie galėjo padaryti mano tėvo Algirdo kariuomenei, kai kraštuose karo vežimai buvo išrikiuoti. Atsimušė į juos, susigrūdė, vidurys išrečiau - mūsų raiteliai juos iškapojė, kiti išsigandę pabėgo, visą turtą palikė. Po to nedrįso Lietuvos žemėse rodytis.

- O mūšis su Mamajum?

- Mes tada su broliu Dimitru savo raitelius atvedėm - totoriai grasino ir mūsų Vitebsko, Polocko miestams. Surikiavom ir Maskvos, Vladimiro, Riazanės pulkus su Maskvos kunigaikščiu Dimitrijum, tavo svainiu... - Vingaudas pasakojo kunigaikščiu apie Kulikovo mūšio su totoriais prie Dono eiga, smulkmenas. Vytautas ilgai mąstė - sumušė totorius dėdė Algirdas, sumušė kartu su Maskva ir pusbroliai. Dabar jo eilė.

- Lenkais nepasitiekė, kunigaikštis. Nereikėjo jų čia kviestis - jie kaip šakalai dvėsėliai ištaipyti pasiruošę. Suplieksim mes totorius, o lenkui bus garbė ir žemės, - karščiuojančiomis akimis urzgė ant lenkų Andrius Vingaudas, vis dar negalėdamas pamiršti jų ižūlaus elgesio su juo, karaliaus broliu, Čechino kalėjime.

- Spytkai iš Melistyno pažįstu, doras karys. Rodos galui pasitiekė. Kitų nežinau. Paspūtė kaip gaidžiai, o ko verti - mūšis parodys.

Valdovas palinkėjo Andriui Vingaudui labos nakties.

Ilgai dar kunigaikštis negalėjo užmigti. Mintimis sunku buvo aprėpti didžiąją Lietuvos valstybę, visus reikalus, o atleisk tik vadžias - išsiskirstys, išsidalins visą. Motinos gimtinė - Žemaitija jau paaukota kryžiuočiams. Bet sugrįš - tada žiūrės. Užtat dabar stiprus kryžiuočių būrys su jo kariais žygiuoja prieš totorius. Podolė atiduota Spytkai, bet pas vengrus išbėgęs pusbrolis Teodoras Karijotaitis į ją ranką tiesia. Švitrigaila tik ir ieško progos pačią Lietuvą

pasiglemžti. Maskvos vienuoliai siuva po Smolenską, Vitebską, ir Kijeve jų pilna. Nerimsta ir Vladimiras Algirdaitis, 1394 metais Kijevą praradęs. Rytoj visos valandos paskirstytos žemių vietininkams - reikia su visais susitikti, išsiaiškinti, kokia ten padėtis.

Naktį kunigaikštis sapnavo baisų sapną - tarsi Vilniaus, tarsi Trakų pilis. Per kiemą klykdamai eina vyrai, ant ilgų karties iškėlę persmeigtą kruviną Karigailos galvą, o akys mirksi, mirksi ir žiūri tiesiai į jį.

Kunigaikštis krūptelėjo ir pabudo.

- Viešpatie, pasigailėk manęs nusidėjėlio... - sušnibždėjo kunigaikštis krikščionišką malda.

Reikia aplankyti Skirgailos kapą. Reikia pasimelsti už brolių Vaidoto, Tautvilos, Patriko vėles... Duos rytoj šventikams šimtą sidabrinių - tegu mišias atlaiko.

Saulei tekant Vytautas pašaukė sargybą, liepė iškviešti archimandritą ir Joną Alšėniškį. Anksti išklausys mišias, vyks į Pačerskos Lavros katakombas - ten tamsiuose Dniepro kranto požemiuose, šventoje Kijevo krikščionių vienuolyno vietoje, palaidotas Skirgaila.

...Deglais pasišviesdami priekyje ėjo vienuoliai, sustoję prie palaidotų krikščioniškų papročių žegnojosi, laimino jų amžiną poilsį. Priėjo šalia šventojo Teodozijaus Skirgailos karstą. Vytautas ir palyda sustojė. Juodo granito antvožas slėpė buvusį Didįjį Lietuvos kunigaikštį, Vytauto pirmtaką. Nurimęs nuo žemės rūpesčių, guli amžinam poilsui toli nuo gimtosios Krėvos, toli nuo Vilniaus. "Gal reikėtų juo karstą parvežti į Vilnių", - mąstė kunigaikštis. Svetimas jis čia, ir jam ši žemė svetima. Pasitars su Jogaila, kai grįš iš žygio...

Vienuoliai garsiai gudiškai kalbėjo malda, smilkė kadagių dūmais požemio karylstėje.

Po pamaldų Sofijos cerkvėje kunigaikščiui perdavė netikėtą žinią - Vitebsko vyrai, atlydėję Andrių Vingaudą, naktį pas savuosius negrįžo.

... Po pietų sugauti keli totorių žvalgai ir jiems padėję gyventojai totoriai suposi aukstose kartuvėse didžiojoje miesto aikštėje.

1399 m. liepos 28-ąją Lietuvos Didžiosios kunigaikštystės kariuomenė išžygiavo iš Kijevo. Gaudė cerkvių varpai, tarp karo vėliavų mirguliuojo šventos ikonos, bildėjo patrankos, caksėjo žirgų

pasagos. Žemaičių dalinys ištirpo raitelių jūroje...

Vidurvasario karštis kankino vyrus ir žirgus. Kariuomenė traukė žinomu karo keliu padniepriu žemyn, į totorių žemę, į pietus. Vis rečiau sutinkamos gyvos upės - griovos vasarą sausos. Tik paupiais kyšojo kaimų cerkvės, virš medžių iškėlusios kupolus su blizgančiais kryžiais.

Kai prieš akis pasirodė Sulos pakrantės, vyrų nuotaika pagerėjo - čia buvo numatyta visos paros pastovis. Raiteliai plačiai išsibarstė Sulos paupiu. Vienos vėliavos kėlėsi per upę, kitos liko dešinėje Sulos pakrantėje.

Žemaičių žirgai, iki kelių įsibridę į sraunią upę, godžiai gėrė skaidrų vandenį. Medekša atleido pavadžius, ir bėris, kelis kartus prunkstėlėjęs į vandenį, nurimo, įniko gerti. Raitelis pasilenkė, ranka sėmė vandenį ir šlakstė veidą, įkaitusį sprandą.

Narimantas šūktelėjo Girniui:

- Plauksime į kitą pusę. Kunigaikštis jau persikėlė.

Girnyš padaršino savo vyrus:

- Nebijokite, vanduo šiltas. Tik gerai pšisiriškite ginklus. Krante išdžiūsiame.

Įsikibęs į bėrio karčius, Medekša brido gilyn į upę. Toliau nuo kranto vanduo buvo vėsesnis, ypač gelmėje. Ties viduriu bėris ištisė kaklą ir, paniręs iki balno, ėmė plaukti. Medekša šalia žirgo lengvai slydo vandeniu, viena ranka laikydamasis bėrio karčiu, kita padėdamas varytis pirmyn. Šalia yrėsi Skirmanto sarčio, Kaltenio juodžio ir vyrų galvos. Vyrai nutilo, šnekino žirgus. Pagaliau kojomis pasiekė žvyruotą dugną - vėl visi linksmai suklego.

Krante vyrai ištisė drabužius ir nuogi sukrito prieš saulę ant dygios pakrantės žolės. Medekša po galva pasidėjo maišelį su "kalčiūga" - žiediniais marškiniais. Čėžėjo po galva metaliniais žiedais, kieta, nepatogu. Pakilęs iš ryšulio ištaukė metalinius nėrinus - tegu džiūsta, šlapi gali surūdyti. Kažin, ar prireiks jų? Diena kita ir jie sutiks totorių kariuomenę - kokia ji, kaip ginkluota? Vyrai šneka - jie taikliai svaiddo ietis, o kad virvė ant kaklo gali iš keliasdešimt žingsnių užmesti, tuo jau Kijeve įsitikino.

Virš Medekšos galvos per mėlyną dangų slinko padūmavę debesys, atrodo, tuoj pradės lyti, bet lietaus jau visą savaitę nebuvo. Aukštyn pagal upę augo medžių guotai, toliau paupiu driekėsi kaimas.

(Bus daugiau)

Ko dar amerikiečiai galėtų pasimokyti iš lietuvių?

Rašo **Edmundas Čapas**

Apskritai amerikiečių gyvenimo būdas yra labai sudėtingas, kupinas specialių pomėgių, užgaidų, neatidėliotinių troškimų, įtemptai konkuruojančių madų (nuo drabužių ir baldų iki automobilių ir muzikos) ir nesibaigiančio spaudimo vartoti visokių rūšių įsivaizduojamus produktus! Tuo tarpu lietuvių gyvenimo būdas yra palyginti paprastesnis ir mažiau įtemptas. Atitinkamai amerikiečiai dažniau negu kiti pasaulio žmonės kreipiasi pagalbos į psichanalitikus. Prieš 20 metų, kai amerikiečių gyvenimą - nuo asmeninių dalykų iki tarptautinio verslo sričių - pradėjo veikti kompiuteriai, teorikai buvo galvojama, kad tai suteiks jiems daugiau laisvo laiko ir mažiau "popierizmo". Deja, daugelis amerikiečių turi

nors sustoja ir dažnai bando padėti vairuotojui sutaisyti jo automobilį, o jei nepavyksta, išsima virvę ir tempia transporto priemonę į saugią vietą, kur bus galima ją suremontuoti. Nedaug lietuvių pravažiuos pro šalį ir nesustos padėti kelyje. Amerikoje šimtai automobilių pralėks nesustodami, kol atvyks policijos automobilis ar aptarnaujantis vilkikas. Ten kiekvienas žino, kad veikia patikima pagalbos sistema, ir beveik niekas nekreipia dėmesio į sugedusį automobilį. Lietuvoje nepaprastai daug vairuotojų imasi asmeninės atsakomybės padėti kitam. Ar galima būtų pasakyti, kad taip yra todėl, kad lietuviai vairuotojai užjaucia vienas kitą? Ar galima būtų pasakyti, kad taip yra dėl to, kad jie tiki pagrindiniu moralės principu: "Daryk kitam taip, kaip norėtum, kad būtų

amerikiečiai yra įsitempę, per-vargsta darbe, yra įsiskolinę ir išlepti. Šiandien tokių lietuvių matau vieną antrą. Savo gyvenimo būdu lietuvių dauguma galėtų priminti amerikiečiams, kaip išsitemkti savo galimybių ribose ir išbūti be skolų, su mažesne įtampa ir nebūti išleptais pertekliaus. Žinoma, tai gali pasikeisti vos per kelerius me-tus!

Amerikiečiai galėtų pasimokyti iš lietuvių, kaip valyti miestus. Pavyzdžiui, Šiaulių valdžiai sekasi išlaikyti miesto centrą švaru, ir tai daroma samdant dešimtis žmonių, dirbančių paprastomis šluotomis ir kastuvais. Iš šio pavyzdžio lietuviai gauna dvigubą naudą. Vietoj to, kad didžioji dalis lėšų būtų skirta šiuolaikinei valymo technikai įsigyti ir 25 žmonių samdymui, pinigai naudojami 250 žmonių, dirbančių su pagrindiniais valymo įrankiais. Ir miestas švarus, ir mažiau žmonių bus priklausomi nuo valstybės socialinės pašalpos!

Lietuvaitės kūryba rodoma Amerikai

Jau praeitą rudenį Walt Disney's pastatytas veikalas "Pasaulis ant ledo" ("World on Ice"), pavadintas "The Spirit of Pocahontas", buvo rodomas pradžioje Floridoje, vėliau New Yorke ir kitur po visą Ameriką. Šių metų balandžio 3 d. šį puikų fantastinį, spalvingą veikalą "ant ledo" teko pamatyti ir Los Angeles, Calif., Sporto Arenos didžiulėje salėje: rodomas pakartotinai, vien tą rytą ("matine") 11 val. dalyvaujant nuo 5 iki 10 tūkstančių žiūrovų.

Veikalas - istorinė pasaka iš indėnų kovų su baltaisiais ateiviais Amerikos žemyne. Humanistiškos idėjos: indėnų vado gražuolė duklė Pocahontas skleidžia atlidumą, taiką, gailėstinumą (išsimylėjusi baltąjį). Šioje romantiškoje pasakoje su žmo-

nėmis lygiomis dalyvauja (kaip veikėjai) ir paukščiai - žvėreliai, medžių dvasios... Sukurtas meniškasis veikalas, su puikiais akrobatais, čiuožėjais - akrobatais, šokėjais; romantiška muzika ir labai vaizdinga, išradinga ir spalvinga visų veikėjų apranga - kostiumai.

Kuo ypatingai džiugina mus, lietuvių? O gi kad visų kostiumų kūrėja - lietuvių kilmės (ir puikiai lietuviškai kalbanti) Alyja Paškevičiūtė. Tai plačios vaizduotės, išradingos meninės technikos ir gero skonio dailininkė, pirmaujanti ir labai vertinama Walt Disney produkcijų kūrėja. Alyjos tėveliai - irgi dailininkai: Ona Dokalskaitė ir Mykolas Paškevičius, išleidę savo kūrybos monografijas, redaguotas Algimanto Kežio.

Alė Rūta

IŠ VISUR

- **Kun. Rapolas Krasauskas**, ilgametis Matulaičio slaugos namų kapelionas, Putnam, CT, gegužės 22 d. švęs kunigystės 60 metų sukaktį.

- **Illinois Lietuvių Respublikonų Lygos metinis narių susirinkimas** įvyko vasario 23 d. Pasaulio Lietuvių Centre, Lemont, IL. Iš klausius įvairių pranešimų, išrinkta nauja lygos valdyba: Anatolijus Milūnas, Vytautas Jasinevičius, Nijolė Maskaliūnienė, Leonas Maskaliūnas, Vladas Andrijauskas, Regina Narušienė, Pranas Jurkus, Mindaugas Baukus, Birutė Vindašienė, Kazimieras Oksas, Rima Sell, Vincas Kačinskis.

- **Kun. dr. Viktoras Paivaikis**, Milpitas, CA, gegužės 29 d. švęs kunigystės 65 metų jubiliejų.

- **Danutė Bindokienė**, žurnalistė, visuomenininkė, rašytoja, eilė metų vyr. "Draugo" redaktorė, gegužės 14 d. švęs amžiaus 65 metų sukaktį.

- **Kun. Antanas Diškevičius**, priklausęs prie Vilkiškių vyskupijos, vysk. Juozui Žemaičiui sutinkant, atvyko į Ameriką ir nuo sausio 15 d. eina Putnam, CT, Marijos Nekaltai Pradėtosios vienuolyno kapeliono pareigas. Anksčiau šias pareigas eilė metų ėjo kun. dr. Valdemaras Cukuras, pereitais metais miręs Lietuvoje savo atostogų metu. Kun. A. Diškevičius yra gimęs 1946 m. Alytuje, kunigū išventintas 1974 m.

- **Šv. Pranciškaus Dievo Apaizdos kongregacijos seserys**, kurių motiniškas namas yra Pittsburgh, PA, kovo 12 d. minėjo gyvavimo ir veiklos 75 metų jubiliejų.

- **Tomio Markevičiaus ir Marijaus Liugailos**, jaunų lietuvių dailininkų iš Lietuvos, paveikslų paroda veikia kovo 21 - balandžio 21 dienomis "Pengan Gallery" patalpose, Vancouver, B. C., Kanadoje.

- **Toronto Lietuvių filatelistų ir numizmatikų draugija** kovo 22-23 dienomis Toronte, Priskelimo parapijos parodų salėje, surengė pašto ženklų parodą "Lithpex XIII". Ši draugija veikia 33-jus metus ir iki šiol surengė 12 Lietuvos pašto ženklų parodų.

- **Lietuvių studentų poilsio ir studijų savaitė** Dainavos stovyklavietėje vyks rugpjūčio 10-17 dienomis.

- **Tautinių šokių mokytojų studijų ir poilsio savaitė** vyks rugpjūčio 17-24 dienomis Dainavos stovyklavietėje.

- **"Saulutė", Lietuvos vaikų globos būrelis**, Chicago Jaunimo Centro salėje gegužės 18 d. rengia koncertą "Šypsnele". Šio labdaros koncerto programą atliks iš Lietuvos vienuolikmetė dainininkė Neringa Nekrašiūtė ir Marijampolės vaikų choro "O lia lia" vadovė ir dainininkė Laima Lapkauskaitė. Taip pat dalyvaus Chicago vaikų choras, vadovaujamas Dailios Gedvilienės.

- **"Aitvaras", Toronto lietuvių dramos teatras**, minėdamas savo veiklos 25-erių metų sukaktį, balandžio 20 d. Toronto Lietuvių Namų Karaliaus Mindaugo menėje suvaidins "Uošvė" ir namus, ramybės nebus".

Vilnius. Amerikietiški McDonald's restoranai sėkmingai įsitvirtina ir Lietuvoje.

net mažiau laisvo laiko ir vis dar daug raštvėdys vargu! Tam yra daug priežasčių. Visų pirma, galbūt amerikiečiai pernelyg užmiršo gyvenimo pagrindus, kurių vienas iš principų yra: "Žinok savo ribas". Aukštoji technologija pritrėnkė daugelį amerikiečių, galvojančių, kad jie gali daugiau turėti ir daugiau padaryti, negu jie iš tiesų gali! Jeigu šie amerikiečiai turėtų galimybę stebėti lietuviams būdingą gyvenimo būdą, galbūt jie galėtų prisiminti kai kuriuos esminius gyvenimo dalykus.

Kodėl beveik visi Lietuvos vairuotojai savo automobilių vežiojasi virvę? Skirtingai nuo JAV, Lietuvoje praktiškai nėra autoklubų, nėra plataus privačios profesinės pagalbos tinklo, žodžiu, nėra tarnybos, padedančios lietuviams vairuotojams, kai jų automobiliai sugenda kelyje. Amerikiečiai yra įpratę, kad prie jų sugedusių automobilių, kur jie bebūtų, atvyks profesionalūs mechanikai su vilkikais. Tokios rūšies "kelio tarnyba" Lietuvoje turėtų būti vis dar tobulinama. Kol kas lietuviai nenustoję padėti vienas kitam, tuo įsitikinau ne kartą pats matydamas, kaip kas

daroma tau?"

Tipiško amerikiečio gyvenimas, palyginti su lietuviu, yra labai komplikotas ir įtemptas. Taip yra ne tik dėl JAV didžiulio masto, bet ir dėl didžiulių daugumos amerikiečių troškimų. Dauguma tų amerikiečių, kuriuos pažįstu, siekia "geriausių dalykų gyvenime", kurie beveik visada reiškia materialius dalykus, visų rūšių servisą ir darbą, kainuojančius daugybę pinigų. Žinoma, lietuvių troškimai auga, tačiau kol kas daugiausia man pažįstamų lietuvių stengiasi dėl būtiniausių gyvenimo dalykų - geresnių namų, transporto, telefonų, drabužių ir maisto. Dauguma amerikiečių šiuos reikalingiausius dalykus jau turi, bet yra pasiryžę turėti daugiau. Jie nori daugiau ir geresnės kokybės modernių patogumų ir visada siekia neatsilikti nuo mados. Jie geidžia ir daug kitokios rūšies dalykų, kurie yra būtini atsižvelgiant į kiekvieno individualų gyvenimo būdą, tačiau tai greta pagrindinių gyvenimo poreikių neabejotinai yra prabangos dalykai. Šis troškimas turėti vis daugiau ir daugiau prabangos yra priežastis, dėl kurios

Amerikiečiai pasitiki gedulo namų tarnyba, profesionalia pagalba, padedančia paruošti mirusiojo kūną šarvojimui. Niekada nesu matęs ar net girdėjęs iš kokio amerikiečio, kad jis būtų patis nuošęs savo artimo žmogaus kūną šarvojimui, tačiau dar žinau daug atvejų, kada lietuviai, mirus artimam žmogui, praktiškai daro viską - nuo mirusiojo nurengimo, kad nupraustų jį, iki apengimo ir paguldymo į karstą. Amerikiečiai yra izoliuoti ne tik nuo skausmo ir sunkių išmėginimų susiduriant su mirusiojo kūnu, bet bijau, kad tuo pačiu ir nuo artimesnės, labiau neužmiršamos progos atsisveikinti su artimu žmogumi. Tuo, kad gali patys pasirūpinti savo mirusio artimaisiais, lietuviai įrodo, kad sugeba gyventi ir tvarkytis net ypatingai skaudžiomis akimirkomis. Nedaug amerikiečių rastų tiek ištvėrmės ar drąsos pažvelgti į mirtį iš taip arti. Tai yra ryškus pavyzdys to, kaip amerikiečiai yra priklausomi nuo profesionaliųjų tarnybų. Lietuviai dažniausiai daugelį darbų atlieka patys.

A. Kežio ir Z. Kazėno paroda Lietuvių Dailės Muziejuje Lemonte

Sausio 18 d. Lietuvių Dailės Muziejuje, įsikūrusiame Pasaulio lietuvių centre Lemonte, prie Chicago, buvo atidaryta Algimanto Kežio ir vilniečio Zino Kazėno miniatiūrų paroda. Įdomu yra tai, jog atidarymo metu abu kūrėjai kalbėjo apie viens kito darbus.

Šioje parodoje žinomas fotografas A. Kežys buvo išstatęs fotografijų ciklą apie miesto vaizdus, angliškas pavadinimas "Cityscapes". Tai jau buvo antroji jo šia tematika paroda. Apie A. Kežį jau buvo ne kartą rašyta ir ji Amerikos lietuviai labai gerai pažįsta. Pažįsta ir jo darbus ir, žinoma, ne vien tik lietuviai, nes jo kūriniai yra plačiai pasisklidę ir amerikiečių tarpe.

Todėl čia norisi daugiau pakalbėti apie antrąjį šios parodos "kaltininką" - Z. Kazėną, kuris 1956 m. yra gavęs fotografo diplomą ir dabar yra vienas žymiausiųjų Lietuvos žmonių,

profesionaliai dirbančių įvairiose fotografijos srityse. Autorinės jo spalvotos fotografijos parodos apie Lietuvos architektūrą, papročius, tradicijas ir kasdienybę buvo surengtos daugiau negu trisdešimtyje valstybių įvairiuose kontinentuose.

A. Kazėnas taip pat pasižymėjo fotografikos bei tapybos srityse. Fotografika buvo savotiškas menininko atsidavimas, kuomet jis pradėjo jungti fotografijos ir tapybos išraiškos galimybes.

Tačiau savo parodoje Lemonte Z. Kazėnas parodė dar kitą savo pamėgtą šaką - tapybą. Piešimo menu jis plačiau susidomėjo dar vidurinės mokyklos laikais. Parodoje eksponuotus darbus autorius pavadino "Drugeliai ir kiti skraidantys objektai". Juos sieja vienas motyvas (vabzdys), turintis apibūtinantį įvaizdį mūsų suvokime - tai trapus, lengvas ir grakštus vienadienis sutvėrimas.

E. Šulaitis

1997 m. Š. Amerikos lietuvių mišrus (Co-Ed) tinklinio turnyras

1997 m. Š. A. lietuvių mišrių (Co-Ed) komandų tinklinio turnyras įvyks 1997 m. gegužės 3 d., šeštadienį, Clevelande, Ohio. Tai bus dalis Clevelando LSK Žaibo metinio tradicinio "Etinio turnyro". Lietuviai laimėtojai bus nustatomi pagal bendrus turnyro rezultatus. Lietuvių pirmenybių išaiškinimo būdas priklausys nuo dalyvių skaičiaus ir etninio turnyro eigos.

Komandą sudaro 6 žaidėjai, iš kurių aiktėje turi būti ne mažiau kaip 2 moterys, arba ne mažiau kaip 2 vyrai.

Dalyvauti kviečiami visi lietuvių sporto klubai, komandos ar kitokie vienetai.

Pradinė komandų registracija privalo būti atlikta iki 1997 m. kovo 22 d. imtinai, adresu: Algirdas Bielskus, 3000 Hadden Rd., Euclid, OH 44117-2122. Tel. (216) 486-0889. Faksas: (216) 943-4485.

Pasibaigus pradinei registracijai bus paskelbtas turnyro formata, galutinės registracijos data ir kitos detalės. Tolimesnė informacija bus siunčiama tik pradinę registraciją atlikusiems vienetams.

Platesnę informaciją gauna ŠALFAS-gos klubai. ŠALFAS-gai nepriklausantieji dėl informacijos kreipkitės į Algirdą Bielskų. ŠALFAS-gos centro valdyba

"Omnitel" ryšys veikia ir Pietų Lietuvoje

Kovo pradžioje GSM mobiliojo ryšio bendrovė "Omnitel" įjungė bazinę stotį Druskininkuose. Tai pirmoji bazinė "Omnitel" stotis Pietų Lietuvos kurtore. Iki šiol "Omnitel" ryšys veikė visuose didžiuosiuose Lietuvos miestuose, kai kuriuose rajonų centruose, pagrindinėse automobilių magistralėse, svarbiausiose pasienio postuose ir pajūryje. Neseniai pradėjo veikti stotis Biržuose. Tikimasi, kad iki metų pabaigos "Omnitel" telefono ryšys apims apie 90% Lietuvos ploto. Juo bus įmanoma naudotis važiuojant keliu Vilnius - Druskininkai ir Vilnius - Lazdijai. Stotis ketinama statyti Jurbarko, Šakiuose, Pakruojuje, Kupiškėje, Rokiškyje, Zarasuose. "Omnitel" ryšiu galima naudotis 29 valstybėse - beveik visoje Europoje, taip pat Turkijoje ir

Hong Konge. "Omnitel" turi beveik 30 tūkst. abonentų. Manoma, kad ji ir Lietuvą pritraukė daugiausia investicijų. Nuo veiklos pradžios per ją investuota 40 mln. USD. 38% šios bendrovės akcijų priklauso JAV koncernui "Motorola", likę 62% - privatiems asmenims.

R

Lietuvos prezidento užuojauta dėl buvusio Izraelio prezidento mirties

Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas nusiuntė užuojautos telegramą Izraelio valstybės prezidentui Ezerui Weizmanui dėl buvusio šalies prezidento Chaimo Herzogo mirties, pranešė prezidento atstovas spaudai.

(nukelta į 7 psl.)

Gariūnų automobilių turgus įsikūręs Vilniaus pakraštyje.

V. KAPOČIAUS NUOTR.

SVARBU: LAIŠKŲ RAŠYMAS AMERIKOS VALDŽIOS PAREIGŪNAMS PRAŠANT JŲ PARAMOS BALTIJOS ŠALIŲ ĮSTOJIMUI Į NATO.

- Prašome parašyti keturis laiškus: prezidentui, kongresmeniui ir abiem senatoriams
- Laiškas būtinai turi būti parašytas ranka/mašinėle- originalas ir pasirašytas.
- Aiškiai pažymėkite vardą, pavardę ir adresą laiške, kad galėtų Jums atsakyti.
- Sekite pateiktų pavyzdinių laiškų tekstus, įrašydami savo valstijos ar rajono kongresmenų ir senatorių pavardes.

PAVYZDINIAI TEKSTAI:

<u>Data</u> <u>Jūsų vardas, pavardė</u> <u>Jūsų adresas</u> The Honorable William J. Clinton The White House Washington, D.C. 20500 Dear Mr. President: I strongly urge you to support the admission of Lithuania, Latvia and Estonia into NATO. <u>Jūsų parašas</u>	<u>Data</u> <u>Jūsų vardas, pavardė</u> <u>Jūsų adresas</u> The Honorable Jūsų atstovo vardas, pavardė U.S. House of Representatives Washington, D.C. 20515 Dear Representative Jūsų atstovo pavardė: I strongly urge you to support House Con. Resolution 10, introduced by Congressman Solomon, regarding the Baltic States and NATO. <u>Jūsų parašas</u>
<u>Data</u> <u>Jūsų vardas, pavardė</u> <u>Jūsų adresas</u> The Honorable Jūsų vieno senatoriaus vardas, pavardė United States Senate Washington, D.C. 20510 Dear Senator Jūsų vieno senatoriaus pavardė: I strongly urge you to support the membership of the Baltic States in NATO. Your support of H. Con. Res. 10 is important. <u>Jūsų parašas</u>	<u>Data</u> <u>Jūsų vardas, pavardė</u> <u>Jūsų adresas</u> The Honorable Jūsų kito senatoriaus vardas, pavardė United States Senate Washington, D.C. 20510 Dear Senator Jūsų kito senatoriaus pavardė: I strongly urge you to support the membership of the Baltic States in NATO. Your support of H. Con. Res. 10 is important. <u>Jūsų parašas</u>

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA

5600 SOUTH CLAREMONT AVENUE, CHICAGO, IL 60636-1039 USA

PASINAUDOKITE PAPIGINTOMIS KAINOMIS

pavasari ir vasarą, skrisdami į Vilnių ir Rygą!

Mes taip pat siūlome patogius skrydžius ir keliones
laivu į Karibų salas, Australiją, Aziją ir Europą.

Dėl daugiau informacijų skambinti:

AIREX TRAVEL AGENCY

382 Broad Ave.

Leonia, NJ 07605

(201) 944-1273 (800) 955-7370 (201) 947-2189

VILTIS (HOPE)

LITHUANIAN RELIEF PARCEL SERVICE, Inc.
368 West Broadway, Boston, MA 02127
TEL.: (617) 269-4455

TIESIOGINIAI SIUNTINIAI IŠ BOSTONO Į LIETUVĄ

SKUBUS PERSIUNTIMAS IŠ BOSTONO Į LIETUVĄ.
KONTEINERIS IŠVYKSTA BALANDŽIO 29 D.

BALANDŽIO MĖNESI siuntinius paimsime šiose vietovėse:

PUTNAM, CT	April 23	1:00 - 2:00 PM
PROVIDENCE, RI	April 23	4:00 - 6:00 PM
ALBANY, NY	April 24	6:30 - 7:30 PM
BINGHAMPTON, NY	April 25	9:00 - 11:00 AM
SCRANTON, PA	April 25	1:00 - 2:00 PM
FRACKVILLE, PA	April 25	4:00 - 5:00 PM
PHILADELPHIA, PA	April 26	11:00 - 1:00 PM
BALTIMORE, MD	April 26	3:30 - 6:30 PM
BROOKLYN, NY	April 26	1:00 - 4:00 PM
WASHINGTON, DC	April 27	2:00 - 4:00 PM
BRIDGEPORT, CT	April 27	8:00 - 9:00 PM

- ** Pinigų persiuntimas į Lietuvą
- ** Mašinos nuomavimas Lietuvoje
- ** Pigus telefono susisiekimą su Lietuva
- ** Bed and Breakfast Lietuvoje
- ** Pigūs bilietai iš Lietuvos į Ameriką
- ** Informacija apie Lietuvą

Kreipkitės į VILTIES įstaigą telefonu (617) 269-4455

Lietuvos Vyčių fondo veikla

Lietuvos Vyčių fondas, veikiantis jau 13 metų, yra indėlių fondas. Pagrindinis fondo kapitalas neličiamas. Gaunamos palūkanos naudojamos Lietuvos Vyčių organizacijos religinei, labdaros ir švietimo veiklai. Alice Karkius atminimui specialią stipendiją yra įteikiama per metinį Vyčių seimą. Visuomenei mažiau žinoma, kad jau kelinti iš eilės metai palūkanos buvo naudojamos skalbimo mašinos, lygintuvo, lyginimo lentos ir kitų įvairių reikalingų daiktų viešuoju pirkimui. Naujos knygos ir juostelės mokytis anglų kalbos buvo paaugotos seminarijoms.

Pagerbiant garbės nario prel. Juozo Prunskio prašymą, kasmet pravedamas rašinių konkursas. Šv. Kazimieras yra Lietuvos Vyčių globėjas. Mes esame girdėję paskaitas apie jo gyvenimą ir darbus, bet ar mes kada nors pagalvojome, kaip jo gyvenimas mus paveikė? Lietuvos Vyčių Fondas kviečia visus vyčius tyrinėti šv. Kazimiero gyvenimą ir apgalvoti tą klausimą. Jūsų mintys gal ir galėtų nusipelniti premiją.

Šių metų fondo konkurso tema - "What in the life of St. Casimir makes him an appropriate Patron Saint for the Knights of Lithuania?"

Dalyviai turi būti pavyzdiniai Lietuvos Vyčių organizacijos nariai (garbės, suaugusių ar jaunuolių nariai). Rašinio ilgis - 450-500 žodžių (skaičiuojamas kiekvienas žodis). Rašinys turi būti parašytas iškaitomai ranka arba mašinėle dviguba interlinija. Pirmajame puslapyje parašyti savo vardą ir pavardę, adresą, kuopos numerį ir rašinio pavadinimą. Kiti rašinio puslapiai turi būti be autoriaus vardo ir pavardės.

Konkursui skirtus darbus siųskite iki liepos 1 d. Šiuo adresu: Aldona Ryan, 6591 McEwen Rd., Centerville, OH 45459.

Skiriamos trys premijos: \$300, \$200 ir \$100.

Vertinimo komisiją sudaro: Adolf Klova, Clemencine Miller, Evelyn Oželenė, Aldona Ryan, Loretta Stukienė, ir Becky Nakrosis (1996 m. konkurso laimėtoja). Konkurso rezultatai bus pa-

"Eglė žalčių karalienė"

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N. Y. 11421
WE DELIVER
Tel.: 296-4130

Ohio. Laimėtojų rašiniai bus išspausdinti "Vytyje".

Loretta Stukienė
L. V. Fondo pirmininkė
Vertė Regina Juškaitė

1997 SKRYDŽIAI Į VILNIŲ

iki gegužės 31	birž. 1 - rugsėjo 30
Iš N.Y. (JFK) \$631.	\$750.
Iš Detroito \$663.	\$778.
Iš Chicagos \$663.	\$778.
Iš L.A. ir San Francisco \$813.	\$916.
Iš Tampa, Orlando \$740.	\$800.*
*\$800. birž. 10 - 23; \$860. birž. 24 - rugp. 31.	

Plius mokesčiai. Papildinti skrydžiai iš visų JAV miestų. Vietų skaičius ribotas.

Vytis Travel

40-24 235 St.

Douglaston, NY 11363

Tel.: 718-423-6161

1-800-77-VYTIS

Internet <http://www.travelfile.com/get/vtours.html>

atlanta IE, Inc.

800-775-SEND ♦ 914-258-5133

Garantuotas, greitas ir saugus
siuntinių pristatymas

nuo DURŲ iki DURŲ

Siuntiniai pasieks gavėją per 6 savaites,
o oro paštu - per 14-a darbo dienų
į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, BALTARUSIJĄ, RUSIJĄ.

APRIL MAY 1997 SCHEDULE

APR 26 SAT	BROOKLYN, NY	12 - 1 PM
APR 29 TUES	NEW BRITAIN, NJ	11 - 12 NOON
APR 29 TUES	NEW HAVEN, NJ	2 - 3 PM
APR 29 TUES	WATERBURY, NJ	4 - 5 PM
MAY 1 THURS	KEARNY, NJ	11 - 12 NOON
MAY 1 THURS	PATERSON, NJ	1 - 2 PM
MAY 2 FRI	PHILADELPHIA, PA	11 - 12 NOON
MAY 6 TUES	PUTNAM, CT	1 - 2 PM
MAY 8 THURS	NEWARK, NJ	11 - 12 NOON
MAY 9 FRI	PHILADELPHIA, PA	11 - 12 NOON
MAY 9 FRI	BALTIMORE, MD	4 - 5 PM
MAY 10 SAT	BROOKLYN, NY	12 - 1 PM
MAY 13 TUES	NEW BRITAIN, CT	11 - 12 NOON
MAY 13 TUES	NEW HAVEN, CT	2 - 3 PM
MAY 13 TUES	WATERBURY, CT	4 - 5 PM
MAY 15 THUR	KEARNY, NJ	11 - 12 NOON
MAY 15 THUR	PATERSON, NJ	1 - 2 PM

ECONOMY AIRFARES TO VILNIUS

New York-Vilnius-New York \$690 r.t.

One way to Vilnius \$465

FREGATA TRAVEL

250 West 57th Street, 1211
New York, NY 10107
Tel.: (212) 541-5707

MES SIŪLOME PIGIAUSIAS KELIONES Į VILNIŲ IŠ BET KOKIOS VIETOVĖS AMERIKOJE AR KANADOJE

Ferrante Travel Center

135 Broad Ave., Palisades Park, NJ 07650

(800) 654-2432

(201) 592-8780

Lietuviai esame visi -
Lietuvių Fonde ar esi?

LIETUVIŲ FONDAS **LITHUANIAN FOUNDATION**

14911 127th Street
Lemont, IL 60439
Tel.: (708) 257-1616
Fax.: (708) 257-1647

Santrumpos: atm.in. = atminimo įrašas, pavardė po dvitaškiu = aukotojas, jm. = įmokėjo, asm. = asmuo, suma po pavardės = įnašas iš viso.

1997 m. sausio mėn.

3 x \$5 - Kregždys Danutė atm. in., \$105; Vaitenis Mykolas atm. in., \$110; Wolff Valerija, \$230.

1 x \$9.24 - Juška Petras testamentinis palikimas, \$31,056.68.

3 x \$10 - Petravičius Vygandas ir Olga, \$130; Širvinskas Bronė, \$210; Valiulis Irena, \$355.

2 x \$15 - Baublys Elena, \$380; Skomantas Juozas, \$515.

4 x \$20 - Bublys Algimantas, \$185; Keliuotis Juozas, \$120; Reventas Antanas ir Bronė atm. in., \$1620; Selenis Bronė, \$820.

4 x \$25 - Lendraitis Walter ir Jadvyga, \$175; Musonis dr. Vytautas ir Genovaitė, \$1025; Naujokaitis Mykolas, \$695; Sved George ir Dana, \$125.

2 x \$30 - Rajeckas Gediminas, \$170; Vaičys Jonas ir Elena (mirusi), \$310.

5 x \$50 - Chainas Viktoras, \$1350; Dunajewski Noakaite dr. Alicija, \$210; Leščinskis Julija, \$350; Markevičius Vladas atm. in.: Griškus Aldona, \$150; Ulpaite Irena, \$275.

7 x \$100 - Bilėnas Jonas ir Dana, \$800; Čizikas Balys atm. in.: Čizikaitė Bronė, \$4250; Cukuras Janina, \$950; Galdikas Antanas ir Filomena, \$1100; Poderis Ada, \$200; Radzevičius Vytenis ir Saulė, \$200; Union Pier Lietuvių Draugija, \$1400.

1 x \$125 - Tvarkūnas Magdalena atm. in.: Tvarkūnas Laima, \$125.

1 x \$150 - Pračkaila Leonas atm. in.: Bigelis A., \$500.

1 x \$185 - Klimas Bronius atm. in.: Carolina Regional Nephrology Association \$100, Hillman Cheryl \$40, Wentz Margaret \$25, ir 2 kt. asm., \$315.

1 x \$200 - Sealey Raphael, \$2000.

2 x \$1,000 - Mačernienė Rožė atm. in.: Mačernis Pranas, \$3100; "x", \$4150.

1 x \$10,000 - Prelato Juozo Prunskio Fondas Lietuvos Dukterims: Prel. Juozas Prunskis, \$10,000

Iš viso - \$13,934.24.

1997 m. vasario mėn.

1 x \$10 - Petrauskas Juozas ir Aleksandra atm. in., \$205.

3 x \$30 - Raila Neringa, \$450; Krasauskas Mecys ir Elena, \$2030; Klossis Walter, \$565.

3 x \$50 - Birmantas Charlotte atm. in.: Witt Debbi; Kučauskas Igoris ir Kunigunda, \$1450; Wochesterio Lietuvių klubas, \$150.

4 x \$100 - Lapatinskas Vytautas, \$1200; Peres Petrauskaitė Jūratė atm. in.: Petrauskas Marijona, \$100; Varnelis Apolinaras, \$1300; Zekonis dr. Mindaugas, \$200.

1 x \$200 - Janušis Antanas ir Zuzana, \$2000.

3 x \$250 - Boley Joseph testamentinis palikimas, \$1100; Kašuba Antanas atm. in.: Standart Federal Bank, \$4200; Rasys Juozas, \$3550.

1 x \$300 - Zilinskas Anthony, \$950.

1 x \$400 - Kalinauskas Juozas ir Sofija, \$400.

1 x \$450 - Petronis Arūnas Eugenijus atm. in.: Petronis Danutė \$220; Petronis Renata \$50, Paxton Anna ir Barry \$25, Alkevičius Regina ir Laura \$25, ir 7 kt. asm., \$450.

1 x \$500 - Majauskas dr. Vytautas ir Vanda, \$1000.

2 x \$1,000 - Lanys Petras ir Ona, \$1600; Vaičeliūnas Kazimiera, \$1965.86.

1 x \$1,210 - Klimas Bronius atm.: p. p. Sakalauskas \$50, Petrauskas Regina \$30, ir 15 kt. asm., \$1525.

1 x \$6,000 - "x".

Iš viso - \$12,460.

Lietuvių Fondo pagrindiniam kapitalui gauta aukų iki 1997.II.28 - 8,704,180 dol. Gautomis palūkanomis parėmė lietuvišką švietimą, meną, kultūrą ir jaunimą 4,511,016 dol. Palikimais gauta 4,252,783 dol.

Sudarykite testamentus ir bent dalį turto palikime Lietuvių Fondui: LITHUANIAN FOUNDATION, INC., A NOT-FOR-PROFIT TAX EXEMPT ILLINOIS CORPORATION. Visi remkime Lietuvių Fondą, nes Lietuvių Fondas remia lietuvių.

Kaziuko mugė Chicagos Jaunimo Centre

Edvardas Šulaitis

Kaziuko mugės vyksta ne vien tik Lietuvoje, bet ir Chicagoje bei kituose lietuvių telkiniuose Amerikoje. Čia jas jau daugelį metų rengia lietuviškoji skautija, o jos gautą pelną skiria lietuvių skautų judėjimui paremti.

Chicagos skautai ir skautės šias pramogas rengia Jaunimo Centre. Kaziuko mugė šiuo metu yra gausiausiai lankomas renginys

Chicagos lietuvių tarpe. Kovo 2 d. į Jaunimo Centrą buvo sugrįžę arti 2 tūkstančių lietuvių, kurie čia pramogavo nuo ryto iki vėlyvo pavakario.

Šiemet oficialų mugės atidarymą pravedė "Nerijos" jūrų skaučių tuntas. Amžiumi vyriausias skautas Jonas Dainauskas atrišo juostas, tuo pažymėdamas, kad ši mugė jau atidaryta. Garbės svečių tarpe buvo skautų vadai, Lietuvos gen. garbės konsulas Chicagoje Vaclovas Kleiza, "Draugo" vyr. redaktorė Danutė Bindokienė ir kiti.

Svečiai apėjo apie salę, kur buvo išsiriškiavę įvairių skautų ir skaučių tuntų atstovai. Vėliau aplankytos kituose pastato kambariuose įsikūrusios valgyklos ar kitokios pramogos. Apatinėje

Lietuviška daina skamba Daytona Beach, FL

Daytona Beach lietuviškas choras "Sietynas".

Mano buvęs artimas kaimynas, "Darbininko" skaitytojams nesvetimas, iš New Yorko į Floridą "pabėgęs", ten "Sietyno" chore dainuojantis Algirdas Šilbajoris atsiuntė to choro koncerto, įvykusio vasario 1 dieną, programą ir įrašą (kasete).

Su dideliu žingeidumu iškliausiu koncerto įrašą, kuris man sukėlė nevienodą nuotaiką: nuostabą ir nostalgiją.

Nuostabą kėlė tai, kad palyginti mažame lietuvių telkinyje įvykusio vasario 1 dieną, programą ir įrašą (kasete).

kurie, pamilę lietuvišką dainą ir trokšdami, kad ji kuo ilgiau nerutultų skambėjusi, ją puoselėdami, atsisakydami laisvalaikio, paaukoja daugybę valandų.

Nostalgija atsirado pažvelgus į vis dar dideliu laikomą lietuvių telkinį New Yorke, kuriame lietuviška daina tik prisiminimu yra tapusi. Anksčiau čia puikiai veikė nemaži mišrūs ir vyrų chorai, kiti muzikiniai vienetai. Kur visa tai dabar? Todėl belieka su Baranauku tarti: "Kelmai kel-

muoti, pakalnės nuplikę..."

Grižkime prie "Sietyno", kuriame vadovauja muzikas Antanas Skridulis, choro koncerto įrašo. Į juostą įrašyta 5 liaudies, 9 lietuvių kompozitorių sukurtos dainos (jų tarpe dvi paties choro vadovo A. Skridulio) ir 4 svetimųjų kūrinių (operų, operetų ištraukos).

Nesistengsiu "Sietyno" choro dainavimą aptarti. Be to, ir ne per geriausias įrašas to padaryti neleistų. Nors savaime aišku, kad kaip ir kiekvieno choro dainavime, taip ir "Sietyne" galima atrasti vieną kitą "krislą". Manysčiau, "Sietyne" "krislų" atsirado dar ir dėl to, kad vietoje dirigavimo, choro vadovas A. Skridulis chorui talkino su pianino muzika. Tas norint nenorint atsiliepiu istorijai, dinaminėms slinktimis ir kartais nedarniam choro ir fortepijono bendradarbiavimui. Bet tai smulkmena. Svarbu, kad Daytona Beach, Floridoje, lietuviška daina yra gyva ir garsiai skamba. O kad ir toliau ji ten skambės, man rašydamas Alg. Šilbajoris užtikrina: "...Mes džiaugiamės, turėdami progą padainuoti ir dainuosime tol, kol mūsų Skridulis pats išeis, arba mus paleis į 'atsargą'".

p. palys

Pagerbta lietuviškoji knyga N. Y. miesto bibliotekoje

Martyno Mažvydo "Katekizmo" 450 metų sukakties minėjimą atidaro Lietuvos generalinis konsulas dr. Petras Anusas.

Paulius Jurkus

Balandžio 2 d., trečiadienį, New Yorko miesto didžiojoje bibliotekoje, 5 Ave. ir 41 gatvė, 3 val. popiet buvo surengtas pirmosios lietuviškos knygos - Martyno Mažvydo "Katekizmo" - 450 metų sukakties minėjimas. Rengė Lietuvos gen. konsulas, tos bibliotekos Slavų ir baltų skyrius ir LB NY apygardos valdyba.

Į minėjimą gen. konsulas sukvietė rinktinę publiką. Įėjimas buvo tik su pakvietimais, nes minėjimui skirtas antrame aukšte esąs 206 kambarys nebuvo toks jau erdvus. Šiame kambarioje posėdžiauja tie, kurie rūpinasi bibliotekos išlaikymu. Biblioteka nėra valstybės išlaikoma. Ji išsiverčia iš aukų, kurių suteikimu rūpinasi specialus komitetas. Kambarys talpina apie 80-100 žmonių. Šioje popietėje

jų buvo apie 80, daugiausia lietuvių.

Biblioteka jau gerokai įkopusi į antrą šimtmetį. Senovė čia prižiūrima, suderinama su dabartimi, todėl visur švaru, jauku, įdomu. Minėjimo saliuokėje buvo pastatytas tik vienas nedidelio formato stendas su dalininko grafiko gražiai įrašyta Mažvydo knygos sukakties data, apšviestas specialia lempa.

Kelionė į Mažvydo laikus

Minėjimą pradėjo Lietuvos gen. konsulas dr. Petras Anusas, gražiai kalbantis angliškai. Savo kalboje jis apibūdino šio renginio pobūdį, prisiminė Martyną Mažvydą, jo išleista "Katekizma" prieš 450 metų Karaliaučiuje. Taip pat paminėjo, kad panašūs minėjimai bus rengiami ir kitur. Minėjimų tikslas - susipažinti su

(nukelta į 8 psl.)

93-ją gimimo sukaktį atšventęs Jonas Dainauskas atriša juostą, ženklindamas Kaziuko mugės Chicagoje atidarymą.

Ed. Šulaičio nuotr.

pastato salėje buvo pagrindinė valgykla, kurioje-irgi lankytojų netrūko. Kavinėje vyko ir meninė dalis. Tad visas pastatas klebėjo nuo gausybės žmonių kalbų bei juoko. Čia buvo galimybė išbandyti laimę loterijose ir nusipirkti skautų pagamintų me-

džių ar kitokių dirbinių. Buvo ir įvairių knygų, muzikos kasetių. Ir tik į pavakarę lankytojų pradėjo mažėti.

Jei kituose renginiuose vyravę pagyvenę tautiečiai, o ši kartą lankėsi ir nemaža jaunimo. O tas taip maloniai nuteikia!

Mirus žymiam lietuvių menininkui, skulptoriui, daugelio monumentalių darbų autoriui, Lietuvos kultūros ir meno premijos laureatui

VYTAUTUI KAŠUBAI,

Lietuvos Respublikos Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komitetas reiškia gilią užuojautą velionio šeimos nariams, artimiesiems ir bičiuliams, visiems mūsų tautiečiams.

VYTAUTO KAŠUBOS vardas liks įrašytas aukso raidėmis Lietuvos kultūros istorijoje.

Mano brangiai ir nepamirštamai draugei

A. + A.

BIRUTEI BAGDŽIŪNIENEI

mirus, nuoširdžiausiai užjaučiu jos vyrą Antaną, dukrą Dalią su vyru Rimu, sūnų Virgį su žmona Birute, sūnų Giedrį su žmona Birute, sūnų Andrį su žmona Dana, tetą Jadvygą Matulaitienę ir jos dukrą Ramutę su šeima, anūkes - Astrą, Audrą ir Laurą, anūkus - Justiną, Darį ir Tomą ir visas kitas gimines, dalindamasi Jūsų dideliu netekties skausmu.

Ada Bagdonienė ir šeima

PADĖKA

1997 m. sausio 24 d. palaidojau savo mylimą žmonelę

A. + A.

ELEONORĄ MARCIS

Noriu nuoširdžiai padėkoti mieliems giminėms, draugams ir kaimynams, kurie lankė velionę Šalins laidotuvių koplyčioje, užprašė už jos sielą šv. mišias ir puošė jos karstą gėlėmis.

Dėkoju kun. Danieliui Jenkevičiui už maldas koplyčioje per atsisveikinimą, kun. klebonui Vytautui Palubinskiui ir geram prieteliui kun. Jonui Pakalniškiui už koncelebracines laidotuvių mišias. Dėkoju kun. Jonui Pakalniškiui už palydėjimą į Most Holy Trinity kapines ir maldas kapinėse. Dėkoju visiems, dalyvavusiems bažnyčioje ir palydėjusiems velionę į amžino poilsio vietą.

Dėkoju Petriui Sandanavičiui už gražų giedojimą per laidotuvių mišias.

Dėkoju Jonui Beleckui už puikiai paruoštus pietus palydėjusiems.

Dėkoju Laisvės Žiburio vedėjui Romui Kezliui už pranešimą per radiją apie a. a. Eleonoros mirtį.

Dėkoju grabnešiams: Romui Drazdauskui, Adolfui Kasperaičiui ir dviem sveikintuociams, kurių pavardžių nesusižinojau.

Ypatinga padėka Marytei R. Šalinskienei ir jos visam štabui už rūpestingą ir nuoširdų patamavimą. Visų Jūsų nuoširdumas lengvino mano sunkias atsisveikimo valandas.

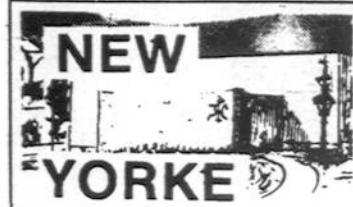
Esu dėkingas Darbininko laikraščio, kad jo skiltyse galia išreikšti visiems padėką.

Jonas Marcis

Lietuvos prezidento užuojauta dėl buvusio Izraelio prezidento mirties (atkelta iš 5 psl.)

Prezidentas Ch. Herzogas mirė balandžio 17 d., sulaukęs 78 metų. BNS

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

E-mail: 103517,1071@compuserve.com

Redakcija (718) 827-1352
Redakc. FAX .. (718) 827-2964
Administr. (718) 827-1351

Spaustuė (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas (718) 827-7932
Salė (kor.) (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

Daugiau New Yorko žinių
yra 7-tam puslapyje.

Šį savaitgalį Kultūros židinyje:

New Yorko Lietuvių Gydytojų ir Dantų Gydytojų draugijos metinis susirinkimas įvyks š. m. **balandžio 27 d., sekmadienį**, 12 val. Kultūros židinyje. Prieš susirinkimą Tėv. Pranciškus Giedgaudas, OFM, atnašaus mišias Pranciškonų koplyčioje už mirusius gydytojus ir jų šeimų narius. Tada seks kavutė su užkandžiais posėdžių kambarėje. Po kavutės - susirinkimas. Kviečiame visus atvykti ir atsivesti naujų narių.

Draugijos valdyba

Žinomas skulptorius Vytautas Kašuba mirė 1997 m. balandžio 14 d. savo namuose Manhattan, NY. Atsiveikimas įvyko balandžio 20 d. Campbell Funeral Home, Madison Ave., New York.

Vilhelmo Čepinskio Juilliard muzikos mokyklos baigimo rečitalis įvyks penktadienį, balandžio 25, 8 v. v. Morse Hall, The Juilliard School, Lincoln Center Paza, New York. Įėjimas nemokamas. Po trejų metų studijų (su stipendija), Vilhelmas Čepinskis yra pirmas lietuvis smuikininkas, kuris baigė šią mokyklą. Vilhelmo Čepinskio solinis debiutas su orkestru Carnegie Hall įvyks birželio 3 d., 2:30 val. popiet. Apie tai bus pranešta vėliau.

"Darbininko" straipsnio konkurso išsiuntimo data pratęsiama iki gegužės 31 d.

Irena Banaitienė, buvusi New Yorko lietuviškų organizacijų veikėja, mirė pereinamais metais balandžio 24 d. Jos mirties metinių proga spausdinsime išsamų straipsnį apie jos gyvenimą ir veiklą.

Clevelandietis pulkininkas leitenantas **Edmundas Čapas**, 1993 - 1994 metais dirbęs ryšių karininku ir padėjęs Lietuvos kariuomenei, išleido knygą "Nami: Lietuvoje ir JAV". Pirmoje dalyje užrašyti nuotykių ir pastebėjimai, patirti 1992 m. dviračiu kelionės po Lietuvą metu. Antroje knygos dalyje - autoriaus išspūdžiai iš gyvenimo Šiauliuose.

Knyga išleido Šiaulių pedagoginis institutas; jam bus skirti visi pinigai, gauti už knygą. Kas norėtų šią knygą įsigyti, rašykite: Ed. R. Čapas, 1058 E. 171st St., Cleveland, OH, 44119; tel. (216) 383-8652. (sk.)

Skelbiamas "Darbininko" konkursas

"Darbininko" laikraštis skelbia atvirą, ugdančią krikščioniškus idealus konkursą **"Ko tikiuosi iš Lietuvos Bažnyčios ir ką aš galiu duoti jai?"**

Straipsnio ilgis nuo dvylikos iki penkiolikos dviguba interlinija mašinėle rašytų puslapių.

Konkurso laureatams skiriamos šios premijos:

- I premija - 300 dol.,
- II premija - 200 dol.,
- III premija - 100 dol.

Straipsniai turi būti gauti iki **gegužės 31 d.** (pagal pašto antspaudo datą ant voko).

Kūriniai siunčiami konkursui įprasta tvarka, pasirašomi slaptyvardžiu. Pridedamas uždaras vokas, pasirašytas slaptyvardžiu, o jo viduje yra autoriaus tikroji pavardė, vardas, adresas, telefonas ir autoriaus pastaba: "Leidžiu savo kūrinį išspausdinti DARBININKE".

Vertinimo komisija rankraščių konkurso dalyviams negrąžina. Siųsti šiuo adresu:

"Darbininko" straipsnio konkursas
341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

Pagerbta lietuviškoji knyga N. Y. miesto bibliotekoje

Pirmosios lietuviškos knygos 450 metų paminėjimo rengėjai (iš d.): JAV LB apygardos pirm. L. Šileikytė-Hood, Lietuvos Gen. konsulas dr. Petras Anusas, New Yorko Public Library Slavistikos ir Baltistikos skyriaus vedėjas Edward Kasinec, ir pagrindinė paskaitininke, Yale u-to profesorė dr. Elona Vaišnienė.

(atkelta iš 7 psl.)

lietuvių kultūra, jos praeitimi.

Dr. Anusas pakvietė kalbėti šios didžiulės bibliotekos Slavų-baltų skyriaus direktorių Edward Kasinec. Jis kalbėjo apie biblioteką bendrai, kaip ji tvarkosi, koks čia lietuviškas skyrius, kuris yra sujungtas su Latvijos, Estijos skyriais ir prijungtas prie slavų skyriaus. Anksčiau skyriuje nebuvo minimi baltai, dabar jau vadina si Slavų-baltų skyrius. Lietuviškų knygų jie turi apie 7000.

Bibliotekos direktorius prisiminė ir tai, kad lietuvių vardas šioje bibliotekoje tariamas su pagarba. Kadaiše lietuvis - Martynas Ratke - bibliotekai paaugojo 7 milijonus dolerių. Jis yra atžymėtas bibliotekoje: įeinant pro centines duris, tuoj prie durų grindyse yra įrašytas jo vardas, pavardė, dedikacijos metai, meniškai papuošta. Kai buvo šio išrašo dedikacija, biblioteka visą informacinę medžiagą atsiuntė ir "Darbininko" laikraščiui su aprašymu apie donatorių Ratke.

Tai buvo prieš kokių 25 ar 30 metų. Ratke buvo iš Klaipėdos krašto, Lietuvoje dar gyveno jo giminių. Apie tai irgi buvo rašyta "Darbininke". Bibliotekai jis tokią sumą paaugojo todėl, kad ji padėjusi jam išsilavinti ir uždirbti tuos pinigus biržoje.

Kalbėjęs bibliotekos direktorius taip pat pakvietė aplankyti tame pačiame aukšte esantį Slavų-baltų skyrių ir pirmame bibliotekos aukšte įrengtą parodą vienam anglui, kuris gyveno prieš 500 metų ir vertė Šv. Raštą.

Pagrindinė paskaita

Dr. Elona Vaišnienė iš New Haven, iš Yale universiteto, jau detaliau kalbėjo apie anuos laikus, kaip Martynas Mažvydas mokėsi Karaliaučiuje, kaip išleido šį katekizmą, įžangoje kviedamas lietuvius imti ir skaityti. Taip ir prasidėjo spausdinto lietuviško rašto istorija.

Daktarė kalbėjo patraukliai ir vaizdžiai pasakojo ir apie pati autorių, ir apie "Katekizmo" sudėti, ir apie Mažosios Lietuvos gyvenimą. Po paskaitos Aldona Marijošienė perskaitė prof. Erich Seno sveikinimo laišką. Jis profesoraija Madison, Wisc. (Jo tėvas Alfred Senn, šveicaras, 1921 atvyko į Lietuvą, profesoraiavo, vedė lietuvaite Mariją Vedlungaite, tobulai išmoko lietuvių kalbą, savo mokslinėje veikloje nukrypo į lietuvių kalbotyrą. 1930 m. persikėlė į Ameriką, čia profesoraiavo įvairiuose universitetuose, čia 1932 m. gimė sūnus Erich, istorikas, taip pat profesorius, daug rašęs Lietuvos istorijos klausimais.)

Tuo buvo baigtas pirmosios lietuviškos knygos sukakties minėjimas, užtrukęs tik vieną valandą. Po to susirinkusieji apžiūrėjo tam pačiam kambariui įrengtą knygų parodėlę, skirtą sukaktčiai. Ant specialaus parodinio stalo po stiklu buvo sudėta knygų apie "Katekizmą" ir anuos senus laikus.

Tame pačiame aukšte įsikūręs ir Slavų-baltų skyrius. Aplanke jį svečiai susipažino su ten esančiomis lietuviškomis knygomis.

Dalis aplanke ir pirmame aukšte vykusią parodą, skirtą Šv. Raštą vertusiam anglui. Paroda įrengta gražiai, skoningai ir meniškai.

Priėmimo vaišės

Grįžus į 206 kambarį, čia laukė paruoštos priėmimo vaišės su baru ir įvairiom užkandom. Proga susirinkusiems pasikalbėti, susipažinti su kitų tautų svečiais. Į šią minėjimo popietę buvo atsilankę ir dailininkas Arbit Blatas. Jis gimė Kaune, ten baigė Aušros berniukų gimnaziją, meno studijuoti išvyko į Vokietiją ir Prancūziją, apie 1932 atvyko į Ameriką ir čia įsikūrė. Jam dabar 89 metai. Gerai kalba lietuviškai. Šiuo metu jo tapybos kūrinių paroda vyksta New Yorko vienoje galerijoje. Jo žmona buvusi operos solistė. Parodos spalvotas skelbimas įdėtas į "Opera News".

-x-

Gen. konsulas, baigdamas minėjimą ir dėkodamas programos dalyviams, sakė, kad panašūs minėjimai bus rengiami ir kitų šalių bibliotekose. New Yorko lietuviškai visuomenei minėjimas rengiamas rudenį, rengia LB NY apygardos valdyba, talkinant Lietuvos gen. konsulatui.

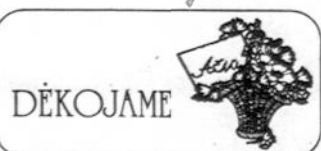
Maža Martyno Mažvydo knygėlė įvedė lietuvių tautą į kultūrinių tautų tarpą, prakalbusi: "imkite mane ir skaitykite" - nes tik per knygą, per raštą sklinda tautų kultūra ir palaiko pačią tautą. Todėl ir šis kultūringai surengtas minėjimas yra toks prasmingas mums, lietuviams.

Iškraipyta tiesa

Š. m. balandžio 8 d. "Lietuvos Rytas" (LR) antrajame puslapyje paskelbtas Gintauto Alksninio, LR korespondento Washington, D.C., straipsnis "Lietuvio našlaičio labiausiai gailisi amerikiečiai". Neminint menkesnių dalykų, dera atitaisyti bent jau svarbiuosius. Visų pirma, daugeliui kris į akis savaime užgauli ir tendencinga straipsnio paantrašas: "JAV lietuviai tragediją išgyvenusiame aštuonmečiui Lukui padėti neskuba". Gailėsčio bei užuojautos išraiška p. Jurgita Vaitkienė, New Yorke nužudytųjų sūnui Lukui Dainiui remti fondo koordinatore, vertina vien skubiai aukojamais pinigais ir tariasi turinti teisę nurodinėti, kiek ir kas turi aukoti. Tas, bent jau man, daugiau negu keista. Dar daugiau: kuomet ji paskambino į "Darbininko" redakciją ir paprašė įdėti skelbimą, užrašęs kuriamo fondo adresą, patariau jai paskambinti į mūsų savaitraščio administraciją ir pateikti būsimam skelbimo tekstą, kas paprastai yra daroma. Ji to nepadare, jai paprasčiau buvo išpūsti iš to nevykusį savireklamos burbulą.

Cituoju jau minėtą "Lietuvos Rytą": "Nuoskauda liko po pokalbio su Niujorke leidžiamo savaitraščio "Darbininkas" redaktoriui Juliumi Keleru. Paprašius jo redaguojamame leidinyje išspausdinti kelių eilučių informaciją apie Luko fondo sąskaitą, J. Keleras tepasakė, kad dėl vietos stokos to atlikti negalės pažadėti", - kalbėjo J. Vaitkienė. Beje, sekančiame "Darbininko" numeryje jau buvo ir tragiškos nelaimės aprašas, sutrauktas iš vietinių New Yorko laikraščių, ir fondo adresas. Kam ponia Jurgita Vaitkienė iškraipė tiesą, belieka tik spėlioti. Beje, Lietuvos Vyčių 41-oji (Aprėškimo parapijos) kuopa balandžio 13 d. nusprendė atidaryti Dainiaus Luko stipendijos fondą, kuriuo jis galės pasinaudoti, sulaukęs pilnameistės ir nusprendęs studijuoti. Šie Vyčių surinkti pinigai bus skirti išimtinai Luko studijoms paremti. Tad ir vėl galima prisiminti LR straipsnyje brukamą mintį: ar JAV lietuviai iš tiesų negailėstingi?

Julius Keleras

Kun. Vyt. Palubinskas, Apreiškimo par. klebonas, apmokėjo prenumeratą su 100 dol. čekiu. Nuoširdžiai dėkojame už dosnią paramą mūsų spaudai.

Vytautas Maželis, Ridgewood, NY, "Darbininko" foto korespondentas, suprasdamas mūsų spaudos nelengvą išlikimo kelią, ne tik apmokėjo prenumeratą, už kurią korespondentai nemoka, bet dar pridėjo 90 dol. auką spaudos išlaikymui. Nuoširdžiai dėkojame Vytautui už didelę pagalbą ir mūsų reikalų supratimą.

Kun. A. Matulis, St. Michael's par. klebonas Bayonne, NJ, kaip kasmet, taip ir šiemet, apmokėjo 10 "Darbininko" prenumeratų, atsiųsdamas 200 dol. čekį. Laikraščius užsako parapijai. Nuoširdžiai dėkojame gerb. klebonui už spaudos palaikymą.

Dana Mickute - Mitkienė, Los Angeles, CA, kaip kasmet, apmokėjo prenumeratą su 100 dol. čekiu. Dėkojame mielai skaitytojai už dosnią auką.

SKELBIMAI

Moterims siūlomi darbai amerikiečių šeimose. Turi susikalbėti angliškai, mėgti vaikus, žinoti namų ruošos darbus. Patikima agentūra. Telef. (516) 377-1401. (sk.)

Lietuviškos Skautijos išsami knyga apie 1945 - 1985 m. veiklą jau atspausdinta ir platinama. New Yorko apylinkėje knyga platina v.s. Vida Jankauskienė. Užsakymus galima pareikšti ir telefonu, skambinant (718) 849-2260 vakarais ir savaitgaliais, arba rašant: 84-14 89th St. Woodhaven, NY 11421. Knygos kaina 30 dol. (sk.)

BUTAI PENSININKAMS, modernūs, erdvūs, savarankiškai tvarkytis, gražioje aplinkoje, Marijos Nekalto Prasidėjimo seserų priežiūroje. Pasinaudokite proga, kreipkitės: Villa Maria, P. O. Box 155, Thompson, CT. 06277. (sk.)

Jei kas turėtų anglų ar lietuvių kalba knygų, kurių jau nebereikia, skambinkite tel. (718) 348-4709. (sk.)

"Lietuvos aidas", patriotinės minties, plačios informacijos dienraštis, daugiausiai skaitomas išeivijos lietuvių, dėl daugiau kaip dvigubai pabrangusio pašto, buvo priverstas pakelti metinę oro pašto prenumeratą iki \$130 nuo 1994 m. rugpjūčio 1 d. Čekį \$130 rašyti "Lietuvos aidas" vardu ir siųsti JAV įgaliotiniui adresu: Bronius Juodelis, 239 Brookside Lane, Willowbrook, IL 60514. Tel. 630 986-1613.

Kretingos pranciškonų labdaros valgyklai, kuri buvo aprašyta DARBININKO Nr. 29, aukojos:

Leonard Simkus, South Weymouth, MA - 300 dol.

Norintieji prisidėti prie šios valgyklos išlaikymo, prašomi aukas siųsti:

Franciscan Fathers
361 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207.

Pažymėkite, kad tai jūsų auka Kretingos vienuolyno labdaros valgyklai.

ATLANTA Import Export, Inc., siuntinių į Lietuvą persiuntimo bendrovė, siuntinius vėl priims **gegužės 10 d.**, šeštadienį, nuo 12 val. iki 1 val. popiet Kultūros židinio kieme. Dėl informacijų skambinkite tel. (914) 258-5133.

ATLANTOS atstovas New Yorko yra **Ramūnas**, skambinkite minėtu telefonu ir susitarkite. Jis mielai paims Jūsų siuntinius iš namų.

"VILTIES" siuntinių agentūros atstovas siuntinius vėl priims Brooklyne, Kultūros židinio kieme, buv. spaustuves patalpose, **gegužės 17 d.**, šeštadienį, nuo 12 val. iki 4 val. popiet.

Brooklyne mūsų atstovas yra Algis Jankauskas, tel. (718) 849-2260. Jis paims siuntinius iš namų.

Siuntiniai į Lietuvą laivu arba oru. Pinigai pervedami **doleriais** per 2-5 dienas. Miesto siuntiniai: šventinis \$39; 55 svarų įvairaus maisto siuntinys už \$98.

TRANSPAK, 4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629 tel. (773) 838-1050